

HITLERIO IMPERIJA SUGRIUS NESUTVIRTĖJUS

HITLERIS KERSYTŲ AMERIKAI, JEIGU GALETŲ

Churchill parlamente atsakė isteriškai Hitlerio kalbai

Šiandien ministeris pirmininkas Churchill britų parlamente pasakė kalbą karo politikos reikais. Londonan atskrido vokiečių lėktuvai ir kalbą teko atidėti 45 minutėms. Štai svarbiausieji Churchill tvirtinimai:

— Amerika gavo karo bazes britų kolonijose, o Anglija gavo karo laivų iš Amerikos. Tuo reikalu pasikeista oficialūs dokumentai, kurie buvo patalpinti spaudoje. Niekas neprivalo daryti jokių toli einančių išvadų. Amerika nepasakė karo ir karan neįvelta. Buvo padarytas paprastas draugiškas ir geros valios pasikeitimas, daugiau nieko. Jokių kitų kompromisų tarp abiejų valstybių nėra. Amerika pasilieka nekariuojanti šalis.

Esu tikras, kad karo laivų perleidimas Hitleriui nepatiko. Hitleris kersytų Amerikai, jeigu galėtų. Vakar pasakyta isteriška jo kalba dalimi galima suprasti. Jis mato, kad britų imperija nesilpnėja, bet stiprėja. Balkanų politika ir jos reikalai Anglijai nepatinka. Hitleris verčia kitas valstybes jo valią pildyti. Šiandien niekas nežino ligi kokių ribų bus praplėsta Hitlerio imperija, kol ateis šio karo pabaiga. Bet aš visai neabejoju, kad Hitlerio imperija subyrės greičiau negu napoleoniškoji. Subyrės visai be garbės.

Hitleris dėjo dideles pastangas karo aviacijai sustiprinti. Naciai darė viską, kad tiksliai taptų oro viešpačiais, bet labai brangiai jiems kainavo šie pasiryžimai. Ligi šiam metui jie neįveikė mūsų aviacijos. Už kiekvieną numuštą mūsų lėktuvą, krito trys vokiečiai; už kiekvieną žuvusį mūsų lakuną, žuvo šeši vokiečiai.

Privalome būti pasiruošusiems susitikti dar smarkesnius priešų puolimus. Hitleriui būtina yra reikalingas greitas laimėjimas. Jeigu jis to laimėjimo nepasiekia, visi ligi šiam metui jo pasiekti laimėjimai nueis niekais.

Mes esame pasiryžę ginti savo pozicijas visose imperijos vietose. Žymiai sustiprinome mūsų karo jėgas ne tik tai salose, bet ir Tarpžemiu jūroje. Artimų rytų karo jėgos dabar yra dvigubai padidintos. Mūsų laivai praplaukė po pačia musulni nosimi, bet italai nedrįso jų liesti.

Užmušta 20 vokiečių

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 5 d. — Vokiečiai praneša, kad anglų lakunai užmušė 20 vokiečių, kai pastarieji skubėjo į slėpynę. Bomba krito viškai prie jėimo ir žmonės neturėjo laiko pasislėpti. Vokiečiai nenurodo kokiam mieste bomba buvo numesta. Karo vyriausybė skelbia, kad vokiečiams pasisekė paskandinti šešis anglų laivus-naikintuvus. Nacių spauda rašo, kad iš Amerikos gauti karo laivai anglams bus reikalingi bėgti iš Anglijos ir emigruoti į Ameriką. Kitam tikslui jie negalės būti panaudoti.

Paskandinti 4,000

STOCKHOLMAS, Švedija, rugs. 5 d. — Švedų žvejai buvo liudininkais, kaip vienas anglų submarinas paleido torpedą į vokiečių laivą, kuriame buvo vežami kareiviai į Norvegiją. Vokiečių laivas vadinosi Marion. Iš 4,000 jame buvusių vokiečių kareivių, lydyjus laivams pavyko išgelbėti tiksliai 100 vokiečių, visi kiti paskendo. Laivas išplaukė iš Hamburgo ir buvo paskandintas netoli Katagato.

Chicagai ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai praneša:

Giedra. Saulė teka 6:19 v. r., leidžiasi 7:18 v. v.

Anglai Berlyne

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 5 d. — Vokiečiai praneša, kad pračią naktį anglų orlaivai bombardavo Berlyną. Viena bomba nukrito miesto centre, netoli Tiergarten, užmušdama policininką, o kita krito ant kariuomenės sandėlio. Kitos bombos buvo numestos mažose miesteliuose arti Berlyno. Padaryta nuostolių civiliams gyventojams. Berlyniečiai buvo priversti 2 valandas praleisti požemiuose. Visi komentuoja Hitlerio grasinimus, padarytus prieš anglų atskridimą. Hitleris pradžioje sustabdė nakties bombardavimus, bet anglai nekreipia į Hitlerio žodžius jokio dėmesio.

Iš kalėjimo į diktatorius

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 5 d. — Karalius Karolis, norėdamas nuraminti maištaujančius generolus, pasodino kiti kuriuos į kalėjimą. Suimtųjų tarpe buvo ir generolas Antonescu. Rumunijoje dalykai taip susidėjo, kad karalius buvo priverstas kviesti generolą Antonescu sudaryti ministerių kabinetą. Pastarasis pirma pareikalavo specialių diktatorių teisių, pasitarė su generolais ir užėmė karaliaus paskirtą pareigą. Jis norėjo Karolių visai pašalinti, bet kiti generolai užprotstavė ir buvo padarytas kompromisas tarp diktatoriaus ir karaliaus. Karalius pasilieka kariuomenės vadu, bet jis negalės nieko daryti be Antonescu sutikimo.

Naciai sako, jog Berlyne anglų bombos šalia sunaikino "Miesto" medikalią trobesį.

Rumunai nesi-priešina

ORADEJA, Transilvanija, rugs. 5 d. — Karoliaus įsakymu daryti sustiprinimai prieš vengrų sienų palikti be kareivių. Kariuomenė pasitraukė nuo sienos. Vengrams teks susidurti su kai kuriais šauliais, bet tikisi juos lengvai apminti. Gyventojai, kurie šiomis dienomis smarkavo, skubė trauktis, kad nepatektų į vengrų rankas. Tai vienur, tai kitur pasigirsta šūvis, bet jie negali suleisti gerai organizuotos kariuomenės. Kalnuose prasidėjo susirėmimai tarp rumunų ir vengrų valstiečių.

Gal reikės bėgti

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 5 d. — Transilvanijoje neramumai šiek tiek aprimo, nes kai kurie generolai nutarė trauktis, bet visoj Rumunijoje maršas tęsiasi. Dalis rumunų yra ginkluota įvairiausios rūšies ginklais ir kelia nerimą. Cluj mieste užmušti du rumunų studentai, vėliau minia užmušė 4 vengrus. Visose provincijose keliamas balsas prieš karalių. Kariuomenės tarpe vyrąja nuomonė, kad karalius negalės valdyti krašto taip susiaurintomis teisėmis ir netrukus bus priverstas bėgti. Geležnė gvardija reikalauja atstatyti karalių. Antonescu simpatizuoja šiai politinei grupei.

Sukilimas bręsta

TANGER, Ispanų Afrika, rugs. 5 d. — Paskutinės iš Afrikos gautos žinios rodo, kad Afrikoje bręsta sukilimas. Kovą eina tarp Petain vyriausybės šalininkų ir vokiečių priešų. Kovon yra įvėlti ir vietiniai elementai. Maisto stoka, bedarbė, transporto sustabdymas ir kitos negerovės didina neramumą. Paskutinėmis dienomis 36 francuzų karo lėktuvai nuskrido į Gibraltarą. Lėktuvai buvo pilni lakunų. Visa francuzų aviacija atsiskė klaupti vokiečiams palankių senų generolų valdžios. Gandai eina, kad ir Syrija netrukus atsisksiantis nuo Petain Francuzijos. Syrijos gyventojai labai nepatenkinti.

Ivedė diktaturą

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 5 d. — Rumunų karalius Karolis, nežinodamas kokių būdu geibėti sostą ir išlaikyti neišardytą rumunų valstybę, šiandien įvedė diktaturą. Diktatoriumi pasirinko generolą Ion Antonescu. Pradžioje generolas atsisakė sudaryti kabinetą, bet įvykus svarbesnių Rumunijos generolų posėdžiui, kuriame dalyvavo ir pats karalius, nutarė imti diktatoriaus rolę. Jis atėmė karaliui daugelį privilegijų ir smarkiai suvaržė jo teises.

Karoliaus dekretai

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 5 d. — Šiandien rumunų karalius paleido parlamentą, sustabdė konstitucines teises ir paskyrė kraštui diktatorių. Daugelį karaliaus teisių pasidėmė diktatorius Antonescu. Karalius galės tiksliai paskirti pasižymėjimo ženklaus valstybės tarnautojams, naudotis amnestijos teise kriminaliniams nusikaltėliams ir vesti derybas su užsienio valstybėmis. Visus kitus krašto reikalus tvarkys diktatorius savo nuožiūra, karaliaus visai neatsiklausdamas.

18 metų vaikai kariuomenėn

MASKVA, Rusija, rugs. 5 d. — Sovietų valdžia šiandien paskaukė kariuomenėn visus 18, 19 ir 20 metų jaunuos vyrus. Jie privalės atvykti į kariuomenę šio mėnesio 15 dieną. Paskaukti kariuomenėn ir visi tie vyrai, kuriems karo tarnyba buvo atidėta. Laikraščiai kalba apie imperialistinį karą ir apie reikalą sustiprinti nekariuojančios Rusijos apsaugą. Visi sovietų piliečiai yra priversti mokėti vartoti ginklą.

1,075 anglai užmušti

LONDONAS, Anglija, rugs. 5 d. — Anglų ministeris pirmininkas, pildydamas vyriausybės nutarimą, parlamentui pranešė, kad praėję mėnesį prieš buvo užmušta 1,075 anglai, 1,261 anglas buvo smar-

Neramumai Meksikoje

MEKSIKA, sostinė, rugs. 5 d. — Angel Trechuelo, Almazan partijos pirmininkas, paskelbė, kad šiandien jo šalininkai pradės sukilimą. Jis pats išvažiavo iš sostinės ir vyriausybė nežino, kur jis slapstosi. Cardenas įsakė vyriausybei būti pasiruošusiai, kad valdžios įstaigos iš netęčių būtų neužkluptos. Kai kurios Meksikos kariuomenės dalys perkeltos į šiaurę, kur yra patys stipriausi Almazan šalininkai. Policija saugoja kelus, tiltus ir kitus svarbius įrengimus, kad priešai jų nesugriautų. Gyventojai pageidauja, kad įtempta politinė padėtis greičiau atslūgtų.

Svastika Londone

LONDONAS, Anglija, rugs. 5 d. — Kai britų parlamento nariai nusileido į požemius, vėnas vokiečių lakunas virš Londono dumais nubrėžė svastikos ženklą. Orlaivis skrido labai aukštai. Paprasta akimi jo negalėjai įžiūrėti. Matėsi tiksliai tuojau pakilo vokiečių nuvyti, bet jis buvo taip aukštai, kad turėjo pakankamai laiko nubrėžti visą svastiką, kol anglai pakilo reikalingon aukštumon.

LONDONAS, Anglija, rugs. 5 d.

— Vienam olandų keleivui pavyko pravažiuoti pro visą Olandijos teritoriją. Jis pasakojo, kad anglų aviacija sukelia tokius didelius gaisrus, kad nėra jėgų juos užgesinti. Ypatingai tie gaisrai yra dideli Ruhr krašte. Vokiečiai reikalauja didelių daugumų ugniai gesinti priemonių ir jas išvesdydavosi į politiką ir keisdavo kabinetus. Pon'as Lupescu vieną kartą sugriovė gen. Antonescu kabinetą, todėl jis dabar pareikalavo, kad pasitrauktų Lupescu randsi Turkijoje, ten išvažiavo prieš 4 dienas.

Japonai bijo Amerikos

TOKIO, Japonija, rugs. 5 d. — Karo laivų perleidimas ir

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Vyksta smarkios kovos aplink karaliaus rumus Bukarešte. Minia puola. o karališkoji gvardija ginasi kulkosvaidžiais.
— Rumunijos gyventojų dauguma reikalauja pašalinti dabartinį rumunų karalių Karolį. Jam primeta visas dabartinės Rumunijos nelaimės.
— Anglijos karalius priėmė tris Amerikos generolus, kurie stebi karo eigą Anglijoje.
— 80,000 Meksikos valstiečių pasiruošę ginti Cardeno vyriausybę, jeigu Almazan šalininkai darys skelbtą sukilimą.
— Britai paskandino šešis vokiečių laivus Norvegijoje, netoli Oslo.
— Vokiečių orlaiviai sugriovė anglų ginklų fabriką arti Londono.
— Anglų orlaiviai sugriovė italų tvirtovę Scarpanto, kuri randasi Dodekaneso saloje.
— Anglai šiandien numušė 34 vokiečių orlaivius. Neteko 12 savųjų.
— Vengrų kariuomenė žygiuoja Transilvanijos gilumon. Pasipriešinimo beveik nesutinka. Ją apšaudė atskiri partizanai.

Japonai laimėjo

HONGKONG, Kinija, rugs. 5 d. — Gerai informuoti valdžios sluoksniai praneša, kad Vichy vyriausybė leido ginklų ir kareivių kiekį per Indokinijos teritoriją ir naudotis Haiphong uostu. Dabar japonai galės naudotis francuzų kolonijų teritorija Kinijai pulti. Petain vyriausybė atstatė gen. Catroux, kuris griežtai pasipriešino japonams. Paskyrė admiralą Decoux, kuris nori bendradarbiauti su japonais ir daryti jiems koncesijas. Kiniečiai labai nepatenkinti šitokiais naujos francuzų vyriausybės nutarimais.

Muša italus

ROMA, Italija, rugs. 5 d. — Anglų karo laivai ir lėktuvai smarkiai bombardavo italų karo bazes Dodekaneso salose, kurios randasi tarp Graikijos ir Turkijos. Smarkiai bombarduoti ir Egėjaus jūroje esančios italų bazės. Italai stebisi anglų drąsumu. Spėjama, kad italų karo bazių bombardavimas buvo padarytas tam, kad italų karo jėgos negalėtų užpulti didžiojo britų transporto, kuris iš Gibraltaro plaukė į rytus. Keli laivai sustojo Maltos saloje, išskrovė maisto ir ginklų ir ramiai nuplaukė į Egiptą.

Išvyta meilužė

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 5 d. — Generolų posėdyje dabartinis diktatorius pareiškė nuomonę, kad karalius Karolis turi apleisti sostą ir jo vietą užleisti broliui Mikolui, 17 metų vaikui. Vėliau sutiko ištikimai tarnauti karaliui, jeigu šis išvys iš Rumunijos ponį Lupescu, kuri yra karaliaus mylimoji. Dėl šios ponios kilo labai daug neramumų Rumunijoje. Ji dažnai maišydavosi į politiką ir keisdavo kabinetus. Pon'as Lupescu vieną kartą sugriovė gen. Antonescu kabinetą, todėl jis dabar pareikalavo, kad pasitrauktų Lupescu randsi Turkijoje, ten išvažiavo prieš 4 dienas.

naujų bazių steigimas priverstą japonus susirupinti. Jie mano, kad Amerikos ir Anglijos bendradarbiavimas bus praplestatas ir Ramiajam vandenyne. Jeigu šitaip, tai Japonija privalo būti pasiruošusi. Karo vyriausybė ir laikraščiai kelia nerimą.

Nepripažįsta sovietų okupacijos

WASHINGTONAS, D. C. — Suvienytos Amerikos Valstybės atšaukė savo diplomatinis ir konsularinius tarnautojus iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Tuo buvo patenkintas sovietų reikalavimas, bet šių kraštų okupacija Amerikos vyriausybės pasmerkta. Amerikos vyriausybė nepripažįsta jėga padarytų pakaitų suvereniteto reikalui. Nepripažįsta ir jėga padarytų sutarčių tarp dabartinės tariamos Lietuvos vyriausybės ir Maskvos. Pabaltijo kraštų ministrai Washingtone skaitomi teisėtais atstovais.

Šaiposi iš Hitlerio

LONDONAS, Anglija, rugs. 5 d. — Anglai šaiposi iš isteriškos Hitlerio kalbos, pasakytos Sporto rumuose. Vieni jos klausė per radiją, o kiti pasiskaitė iš laikraščių, kurie ją beveik visą persispaudino. Hitlerio riksmas tai yra įrodymas, jog jis jau yra bejėgis. Anglų karo aviacija jam daro tokius nuostolius, kad jo galas artėja. Visi anglai komentavo Hitlerio kalbą ir skaito ją silpnumo pažymiu. Atsakomingas valstybės vyras būtų taip nešukavęs, jeigu reikalai gerai eitų.

Vengrai Rumunijoje

KISMARIJA, Vengrija, rugs. 5 d. — Vengrų kariuomenė šį rytą pradėjo Transilvanijos okupaciją. Šiandien, septintą valandą ryto, 2,000 vengrų kariuomenės peržengė sieną. Vengrai nori užimti Karpatų kalnus, nes iš jų prasidėjo visos didesnės invazijos. Vengrai turi paruošę dar 80,000 kariuomenės, kuri tuoj įžengs į Rumuniją. Vengrų kariuomenė įžengė Rumunijon admiralą Horty įsakoma. Jis parašė atsisaukimą, kuriame pabrėžia, kad atitaisoma skriauda, padaryta Trianon sutartyje.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Sukilimo rėmėjai bėga.

Tose vietose, kur sukilėliai pralaimėjo, turėjo trauktis ir visi tie, kurie buvo jų talkininkais arba kurstytojais. O kadangi tai buvo daugumoj didelių akcinių bendrovių ir pramonės įmonių savininkai, tai pastarosios pasiliko visai be savininkų. Vieni jų, numatydami artėjančią audrą iš anksto pasitraukė užsienin, kiti skubėjo užsienin arba į sukilėlių laimėtas zonas, o trečieji žuvo bekovodami arba besislapstė, nes bijojo, kad jų nepatrauktų atsakomybė už sukilimą.

Administracijos apleistos.

Antrą sukilimo dieną paaiškėjo, jog buvo apleistos beveik visos didžiųjų įmonių administracijos. Barselonoj, pav., didžiulė milijonus apyvartos daranti akcinė elektros tramvajų bendrovė neteko visų penkių savo direktorių. Visi jie ne tik patys suskubo pasislėpti, bet spėjo pasiimti ir 80 milijonų pesetų turtą. Barselonos auto-

busų susisiekimo direkcijoj taip pat nepasirodė nei vienas direktorius. Vienas jų žuvo be gindamas kareivines, o kiti prie vokiečių konsulato laukė vizos, kad galia greičiau sprukti užsienin.

Geležinkelų savininkai bėga.

Katalunijos geležinkelų tinklas, kuris daugumoj taip pat pat buvo akcinių, bet ne valstybės nuosavybė, irgi pasliko be atsakomųjų direktorių. V. s. jie laikė tikslingiau arba bėgti pas sukilėlius, arba slėptis, bet jokių būdu neiti į darbą, jokių būdu nevesti toliau įstai nepatrauktų atsakomybė už sukilimą.

Užsienin skubėjo ir didelių metalurgijos įmonių valdybos, pas fašistus veržėsi ir didžiulį audimo fabriko savininkai ir jų įmonių valdytojai. Jie manė, kad pasitraukus administracijai, turės sustoti visos įmonės darbas.

Viešo gyvenimo tvarkyti išėjusi darbininkija negalėjo sustabdyti svarbiausių modernios gyvenimo arterijų. Be to, ji matė, jog reikia vesti karas ir kai kurios pramonės šakos turėjo išvystyti dar didesnę aktingumą, negu ligi tam metu buvo išvysčiusios.

Sindikatai tvarko pramonę.

Tai buvo pagrindinis sindikatų darbas. Jie rūpinosi pastatyti ant kojų sukilimo suardytą pramonę. Jų intervencija buvo labai vykusia. Tose vietose, kur darbdaviai neatvyko į direkcijos vietas, patys darbininkai perėmė įmonės vedimą. Pralaukus 48 val. tramvajų administracijoj ir ten nepasirodžius nė vienu direktoriui, sindikatai pasiūstoj komisija perėmė visą tramvajų tinklą. Vietoj direkcijos buvo išrinktas sindikatan organizuotų darbininkų komitetas, kuris vedė visą darbą. Perimdami padarę oficialų perėmimo aktą, pranešdami Antifašistinių Milicijų Komitetui ir kitoms įstaigoms, kurioms galėjo rūpėti įmonės gyvenimas.

Tas pats buvo padaryta su elektros stotimis, su gazu, autobusais, traukiniais, audimo ir metalurgijos pramonė. Kiekvie-

name fabrike, kur tikrai nepasirodė fabriko savininkas arba jo igaliotinis — o beveik 95 jų nuosimčiai nesirodė — buvo renkamas iš pačių darbininkų fabriko komitetas, kuris ir vedė visus fabriko reikalus.

Darbininkai parodo sugebėjimo

Vien tik tai tokio greito ir samoningo darbininkų sindikatų įsikimo dėka, elektros srovė, gazas ir vanduo nenustojo būti tiekiamas nė vienu minučių. Vien tik tai jų dėka 48 val. po perversmo pradėjo judėjimą traukiniai, autobusai ir tramvajai. Darbas buvo tęsiamas visose įstaigose ir fabrikuose ir vargšų butų buvęs tam darbininkui, kuris be pateisinančios priežasties būtų į darbą neatėjęs, būtų drįsęs nepaklausyti sindikatų nutarimo būtinaį pastatyti visas darbo įstaigas į normalias vėžes.

Pramonės organizavimo reikalu Ispanijos darbininkija parodė tokį sumanumą, kuris li- gi šiam metui nėra pažįstamas viso darbininkijos judėjimo istorijoj. Juo stebėjosi ne tik kiti ispanų visuomenės sluoksniai, bet visi Ispanijoj pabuvojęs užsieniškiai. Per trumpą laiką Ispanijos darbininkija suskubo ne tik atstatyti sukilimo metu apardytą pramonę, bet įvesti naujus pagerinimus. Buvo prarastos naujos autobusų linijos, dėl kurių kelis metus ginčijosi kelios bendrovės ir nė viena naujų linijų nepravedavo. Buvo pakeltos algos ir tiems tarnautojams, kurie jokių būdu žmoniškai su šeima negalėjo iš gaunamos algos pragyventi. Buvo iškelta viešum senų direktorių nemoralus pasielgimai ir tai skiriamas šimtataukantines algas, ar tai mėtant policijos agentams didelės sumas, kad būtų daromos intervencijos kovoj su darbininkais.

Gyvenimas įeina į normalias vėžes.

Visi stebėjosi, nes nežinint ir didelį sukilėlių sukeltą chaosą, gyvenimas ėjo savo normalia vėže, su daug greitesniu tempu. Paprastai tokių sukrėtimų metu krašto pramonė visiškai išjra, fabrikai nustoja dirbti ir visos mašinos sugenda. Šio atžvilgiu ispanų darbininkai parodė daug didesnio gabumo ir sumanumo, negu Rusijos darbininkija 1918 m. Ten pramonėj viešpatavo tikras chaosas, kuriam atstatyti reikėjo kelių mėnu, tuo tarpu Ispanijoj pakako 48 valandų.

Tuo Ispanijos darbininkija įrodė, jog jos išsilaisvinimas buvo daug aukštesnis, negu rusų. Tuo ji parodė, jog pramonei organizuoti pakanka vien toj pramonėj dirbančių darbininkų ir visai nėra reikalingi pašaliniai asmenys, kurie jaučiasi įmonių direktoriais ir administratoriais, gi tikrųjų tere tik tai aukštų algų ėmėjais ir trukdytojais. Tuo jie tikrai parodė, jog realybė patvirtina teoriją, skeepusią, kad geriausia pramonės organizatorė yra toj pačioj pramonėj dirbanti darbininkija.

Darbo inteligentija padeda darbininkams.

Teisybė, ispanų darbininkija labai daug padėjo ta aplinkybė, kad kartu su ja ėjo ir visa darbo inteligentija. Chemikai, inžinieriai ir technikai, nesiskyrė nuo darbininkijos, bet ėjo kartu su ja. Jie pamatė, jog su susipratusia darbininkija jie gali dirbti su tokiomis pat arba nei geresnėmis garantijomis, kurias jiems suteikdavo kapitalistai. Daugelis darbo inteligentijos ėjo į fabriko komitetus ir padėjo savo patarimais organizuoti darbą. Kitose vietose, kur įmonės valdybom jie nebudavo išrenkami, kiekvienas svarbesniu darbo reikalu, ypačingai ten kur buvo reikalinga jų inter-

vencija, buvo atsiklausiama jų nuomone.

Turėjo įtakos ir dešimtmečiais išlaisvinančio socializmo šalininkų skelbiamos mintys, kurios visą laiką stengėsi auklėti darbininkiją ta prasme, kad ji nieko nelauktų, nieku nepasitiktų, bet pati perimtų visą gamybos kontrolę į savo rankas ir būtų atsakomą už tolimesnį jos vystymąsi.

Ispanijos žemės ūkio buklė buvo tokia pat, kaip ir pramonės centry. Didelių latifundijų savininkai gyveno užsieny. Jų igaliotiniai, pralaimėjus sukilimui, su ryto rūkais prapuolė. Pasiliko darbininkai be prižiūrėtojų ir administratorių. Laukų darbininkai taip pat nelaukė sugrįžtant pasislėpusių ekonomų, jie patys, savų sindikatų pagalba, pradėjo tvarkyti ūkio reikalus.

Po sukilimo, apyvarkius pramonę ir įkėlus viską į normalias vėžes, kilo klausimas kam gi priklausys atstatyti pramonės įmones? Sugrįžinti vėl ant kojų pastatytą įmonę buvusioms savininkui ar savininkams, kurie įmonės kapitalais finansavo sukilimą ir patys tame sukilime dalyvavo? Atiduoti tur- tą akcinkams arba savininkams, kurie ji paliko ir išbėgo užsienin ar nuskubėjo pas sukilėlius ir veda karą prieš respublikonus? Pamesti fabri- kus ir tuo išardyti ekonominio gyvenimo grandį ir dirbusius darbininkus padaryti bedarbiais? Nei patys darbininkai to nematė daryti, nei kiti visuo-

menės sluoksniai buvusieji antifašistų pusėj nedrįso tokios nesąmonės siulyti.

Nepasitikiama valstybės organais.

Galima buvo galvoti apie įmonės perleidimą valstybei. Kai kurie socialistai turėjo tokią teoriją, net savo spaudoj šiuo reikalu išsitaravo. Bet kai reikdavo reikalus konkretizuoti, tie patys socialistai matė, jog tai irgi buvo neįvykdoma. Kaip gi galėjo valstybė perimti savo žinion pramonę, jeigu svarbiausieji jos organai buvo visiškai iširę. Kaip galėjo ministerijos imti tvarkyti pramonę, jeigu ministeriai nė savų kanceliarijų negalėjo sutvarkyti, jeigu jie nežinojo kas už ministerijos sienų darėsi? Kokį pasitikiimą darbininkai galėjo turėti valstybe, jeigu jos organai nesugebėjo įsivengti tokios katastrofos, kurią ir beraščiai numatė artėjant? Bene darbininkai galėjo leistis kontroliuoti tu, kurie prieš pačią valstybę sukilo.

Darbininkai, turėdami ginklus savo rankose ir kontroliuodami įmones per rinkinius savo komitetus, galėjo pasiskelbti tų įmonių savininkais. Nebuvo jokios policijos jėgos kuri jiems tai būtų uždraudusi padaryti. Pagaliau, jie ir turėjo didelį teisų šitaip pasielgti. Juk niekam ne paslaptis, kad tos įmonės išaugo vien darbininkų įdėto darbo dėka. Be jo, įmonės nebūtų egzistavusios.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmeilais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su FOVILU SALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicago, Cicero, Lietuvių Direktorijų Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue

Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street

YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Phone YARDS 0781

S. P. MAŽEIKAS

3319 Lituanica Avenue

YARDS 1138

YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place

Phone CANal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street

Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue

Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Phone YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave.

Phone GROvehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero

Phone Cicero 2109

Turta kolektyvizuoja.

Bet Ispanijos darbininkai nė šitokio dalyko nedarė. Socialinių problemų srityj jie buvo daug toliau pažengę negu daugelio tariamai pažangių kraštų darbininkija, ir jų visai neviliojo galimybė tapti įmonės akcininkais, jos nuosavybės dalininkais. Ispanijos darbininkija pradėjo įmones kolektyvizuoti, jas pavesti visuomenės nuosavybė. (Bus daugiau)

PIRKITE ANT

KREDITO

MUSŲ ŽEMOMIS CASH

KAINOMIS

Imkite 3 metus išmokėti—reikia tik jūsų parašo:
Celotex Plasterboard pėda 2c
1x6 Lentos pėda 1¼c
1x4 Grindims Lentos pėda 1¼c
Cedriniai Postai (7 pėdų) 10c
2x4 pėda 1¼c
Walboard—sheet nuo 4x6 iki 4x10 pėda 2c
Albert Special Maleva gal. \$1.25
Apskaitilavimas DYKAI—Pristatymas DYKAI
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFayette 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL

THERAPY

and MIDWIFE

6630 S. Western av.

Telefonas:

HEMLOCK 9252

Kasdien nuo 10 v.

ryto iki 7 v. vak.

Šeštadienį ir sekmadienį—i Sand

Dunes, Central av.

Beverly Shores,

Ind. Tel. Michigan

City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų

Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7808

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residencijos Telefonas

BEVERLY 8244

Jeigu neatsiliepia, šaukite

BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro

Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen, Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinius Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Antradi., Ketvirtadi., Penktadieni

4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas.

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlioj pagal sustarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J.

ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal sustarimą

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9

vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8 vakaro

Šventadieniais tik susitarus

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterių ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak

išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39

metus kaip patyręs gydytojas chir

urgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų, moterių ir vaikų pagal nau

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St, netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną, išskyrus šeštadienio vakaro

ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

KORESPONDENCIJA

L. P. Ž.

1940 m. rugpjūčio 30 d.
1. Norwood, Mass., lietuvių rezoliucija iš š. m. rugpjūčio mėn. 23 d.
2. Pinigų siuntimas Lietuvon per paštą laikinai nutrauktas. Štai ištrauka iš United States Official Postal Guide (August, 1940):

"Suspension of Money-Order Business with Estonia, Latvia and Lithuania."

"The instructions issued July 15, 1940, applicable to Executive Order No. 8484 of the same date, which further amends Executive Order No. 8389 of April 10, 1940, by extending the restrictions therein to in-

clude financial transactions with Estonia, Latvia and Lithuania, are quoted below:

"Instructions to the Treasurer of the United States, the Commissioner of Accounts and Deposits, the Commissioner of the Public Dept., all Postmasters, all Disbursing Officers, and other officers and employees making or receiving payment on behalf of the United States, any department, bureau, agency, or instrumentality thereof, the United States Mints and Assay Offices, and Federal Reserve Banks.

"Executive Order No. 8389 of April 10, 1940, as amended, has been further amended by an Executive Order (No. 8484) dated July 15, 1940, to extend the restrictions therein to transactions involving property in which Latvia, Estonia, or Lithuania or nationals thereof have had any interest at any

time on or since July 10, 1940. The regulations of April 10, 1940, as amended, have likewise been further amended.

While such order and regulations remain in effect, unless otherwise directed, the instructions of April 17, 1940, shall apply in full to Latvia, Estonia, and Lithuania and nationals thereof except that the date July 10, 1940, shall be applied in the case of Latvia, Estonia, and Lithuania and nationals thereof.

"The definitions of 'Latvia', 'Estonia', and 'Lithuania' and 'nationals' thereof in the Executive Order dated July 15, 1940, shall be applicable in carrying out these instructions.

D. W. Bell,
Acting Secretary of the Treasury.
July 15, 1940.

In accordance with Postmaster General's Order No. 14356 on page 1 of this Supplement, postmasters are directed until further instructed to decline to issue postal money orders for payment in Estonia, Latvia, and Lithuania, informing inquiring patrons that such transactions are prohibited. Postal money orders payable in Estonia, Latvia and Lithuania which have already been issued and are now retained at the New York exchange office or which will hereafter reach that office will be returned to the issuing postmasters with instructions to refund the amount of the orders and the fees to the remitters and to treat the money orders as 'not issued.'

At a mass meeting held today, August 23, 1940, at Lithuanian Hall, 13 St. George ave., Norwood, Mass., the following resolutions were adopted:

Whereas Lithuania was forcibly occupied on the 15th day of June by Russia.

Whereas the citizens of Lithuania are being forced to elect candidates selected by Communistic Russia.

Whereas the election accomplished July 14, 1940 was only a force to cover Russia's communistic aims.

Now therefore we loyal citizens of the United States, of Lithuanian extraction do resolve and hereby petition our government not to recognize the act of Russia's aggression.

We further resolve and hereby do petition our government to permit the minister and consuls of the Republic of Lithuania to perform their appointed duties.

As heretofore it is further resolved that the Chairman, Peter Blazys is authorized to send a copy of these resolutions to F. D. Roosevelt, President of the United States, to the State Department and the Minister of the Lithuanian Republic, P. Zadeikis, Washington, D. C.

(signed) Peter Blazys, Pres.,
(signed) John M. Pechulis, Sec.

Kaip Kooperatyvių Pirkimas Neša Vartotojams Naudą

Gerą pavyzdį parodymui kaip pasikeičiančios gyvenimo sąlygos neša ekonomišką naudą visuomenei galima rasti maisto pardavimo biznyje.

Prieš ne tiek daug metų kiekvienas maisto pardavėjas nuosavai pirkė tik tiek prekių kiek jam reikėjo ir vedė savo biznį visai kitokiomis aplinkybėmis.

Išradimai ir mokslas padėjo tam bizniui padaryti didelę pažangą. Šiandien galima nuėjus į krautuvę nusipirkti šviežaus maisto iš visų šalies dalių, ir už jį mokėti mažiau negu pirmiau. Naujos gyvenimo sąlygos leidžia kiekvienam gauti geresnes, šviežesnes prekes, su didesniu pasirinkimu, mažesnes kainomis.

Prie išsivystymui tų naujų sąlygų daug prisidėjo pastarieisiais metais suorganizuotos groserinių kooperatyvės. Kooperatyvėje organizacijoje visas pirkimas yra daromas kolektyviai, didesniems kiekimams, ir pardavinėjimo planas yra taip išdirbtas, kad visos krautuvės operuoja tuo pačiu planu nors kiekviena nuosavai vedama.

Žymus pavyzdys tokios sėkmingos kooperatyvės organizacijos yra Midwest Grocery kompanija čia Chicagoje, kuri yra valdoma nuosavių groserininkų, kurie yra savininkai Midwest Krautuvių. Ji yra pripažinta viena iš žymiausių kooperatyvių organizacijų visoje šalyje.

Visos Midwest Krautuvės turi vienokią išvaizdą. Krautuvių priekiai numalevoti oranžine spalva, ir ant kiekvienos yra didelė iškaba. Chicago apylinkėje randasi suvirš 500 Midwest Krautuvių. Visos vedamos vienu planu ir, kada išpardavimas įvyksta, visos prekės gaunamos visose krautuvėse viena kaina. To pavyzdį galima rasti šioje "Naujienu" laidoje, kur telpa Midwest apgarsinimas bagenų, kuriuos galite gauti šiandien ir rytoj. Tik reikia peržiūrėti tą apgarsinimą, kad suprasti, kaip kooperatyvinis pirkimas neša vartotojams naudą. (Sk.)

Kam Reikia Lentų, Šulų, Štai Gera Proga Pirkti Pigiai

Štai gera naujiena namų savininkams, kurie rengiasi taisyti namus ir kuriems reikalinga lentos, šulai, ir taip panašiai.

Šiomis dienomis Albert Lum-

ber and Supply kompanijos pirkėjui pasisekė labai pigiai nusipirkti didelį kiekį įvairiausių lentų ir, einant kompanijos nuolatine praktika, visas tas stakas bus išparduotas nepaprastai žemomis kainomis. Kas mano neužilgo statyti ar taisyti namą ar garažą turėtų nu-

eiti į Albert Lumber and Supply kompaniją, 3800 S. Western Ave., pasiteirauti. Kai šis stakas bus išparduotas kainos vėl bus aukštesnės.

(Sk.)

Garsinkitės "N-nose"

Geros Virėjos

Zino, kad kokybės maistai sudaro gerus valgius. Jei norite puikų maistą žemomis kainomis, pirkite "MIDWEST STORES"

IŠPARDAVIMAS! Penktadienį ir šeštadienį, Rugsėjo 6 ir 7

Puikiasias Granulated Grynų Burokų

CUKRUS Audekliniame maiste **10 sv. 44c**

"Gold Medal" Kitchen-Tested
Miltai 5 SVARU MAISAS **22c** **75c** 24 1/2 SVARU MAISAS

"Midwest" Geriausios Kokybės Evaporated PIENAS Aukšti kenai **2 už 13c**

M. J. B. GERIAUSIOS KOKYBES KAVA Sv. ken. 27c

"MIDWEST" GRYNI EGG NOODLES Sv. maiš. 2 už 27c

"MIDWEST" CHICKEN NOODLE SRIUBA 19 unc. ken. 2 už 19c

"Elmdale" Run of Pod EARLY JUNE ŽIRNIAI No. 2 kenai **3 už 25c**

"MIDWEST" RED KIDNEY BEANS No. 2 kn. **2 už 19c**

"MIDWEST" SLYVOS Dideli 2 1/2 kenai **17c**

"MILLER'S" CORN FLAKES 13 unc. pak. **2 už 19c**

DUKAI TOV ROCKET PLANE SU 2 PAKELIAIS

"QUAKER FARINA" 14 unc. pakelis **2 už 19c**

"JACK FROST" MARSHMALLOW COOKIES 2 sv. 25c

N. B. C. PREMIUM CRACKERS Sv. pak. **15c**

FANCY CALIF. CITRINOS 360 dydžio Tuz. **19c**

FANCY CALIF. VAL. ORANŽIAI 288 dydžio 2 tuz. 35c

FANCY U. S. 1 JONATHAN OBUOLIAI 3 sv. 17c

FANCY ITALIJON. DŽIOVINTOS SLYVOS Sviežios 4 sv. 23c

FANCY NAMIE-AUGINTOS MORKOS 3 pund. 10c

"Miller and Hart" VIRTIA SINKA 1/2 sv. **25c**

"P & G" BALTAS NAPHTHA MUILAS Didelis šmot. 3 už 11c

"OCTAGON" TOILET (Veido) MUILAS 4 šm. už **19c**

"OCTAGON" MULO PAUDERIS **2 pak. 9c**

"OCTAGON" MULO CHIPSAI Did. pak. **19c**

"KITCHEN KLENZER" ken. **5c**

"AUTOMATIC" MULO CHIPSAI **2 pak. 29c**

Cukrai ir Smetonai Setas už tik 1c. su

OXYDOL dideli pak. **19c** Abu už **20c**

"NORTHERN" Linenized

BATHROOM TISSUE **4 roliai 22c**

MES PRIIMAM ORANŽINES IR MELYNAS STAMPAS

\$100 DYKAI Kas Savaitę. Taupykite Musų Kuponus

PIRK NUO MIDWEST NES PIGIAU

MIDWEST STORES

500 Neprielausomų Krautuvės - HONEST VALUES - tūčių, šulų, lentų ir kitų

KAM LAUKTI?

GAUK SAVO DANTINIUS PLEITUS DABAR!

\$9.50 ir aukščiau

Mes gaminame Dentures tik gavę išpaudą ir užsakymą nuo laisniuotų Dentistų.

APSKAICIAVIMAS DYKAI

Pataisymas \$1.00

Lawndale Dental Laboratories

HEJNA BROS.

Atdara iki 8:30 v. v. - Subatomis iki 5 v. vak.

3945 W. 26th St. 1724 S. Ashland Ave.

Tel. Lawndale 2908 Tel. Monroe 9251

Padėti Pinigai kas Mėnesi Prieš 11 d. než Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,500,000.00

Atsargos fondas virš \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Pa-

lėtus Pinigus. Duodam Pasko-

las Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Chicago

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY INSURED

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak. 4192 ARCHER AVENUE

Tel. VIRGINIA 1141

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaiciavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvių pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Bukit Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO pririnkimo akinii, kurie pašalina visą akių įtampą
Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr. OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m. Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios--PIRKIT TIESIOGIAI
Sutaupinkit 40%
Išdirbėjai puikių portretų monumentams—Padaryti U. S. A. Ikurėjai
"MONTI" GRAFOTON Garantuoto portreto PATVARAUS (NEKAD) NENYKSTANČIO NEVEIKIAMO Jis negali nukristi! 7098 SOUTH PAULINA ST. Prospect 1266

"Extra Dollars"
Beldžiai į Jusų Duris!

4% Saskaitys atidarytos iki 15-tos d. uždirba pilno mėn. dividendą.

Vėliausias Dividendas
Visi fondai apdrausti iki \$5,000 by U. S. Gov't Agency
Fairfield Savings and Loan Association
2721 W. Cermak Rd. Law. 6400

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima Už
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba
GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija ir vaistai \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____

NAUJI RUDENS ČEVERYKAI ČIA

Pasirinkimas Visokios Rušies Panėlių

IVAIRUMAS MADŲ!!!

BALTI WINE MELYNI TAN

Simfonija Spalvų

\$2.98 aukšč.

Visokio Didumo Visokio Platumo

Nauji Suedes Alligators Elasticized Pamatykite Juos

WEDGIES OXFORDS PUMPS STRAPS

RED CROSS Čeverykai Visi Nauji!!
\$6.50

Nauji Čeverykai ... Naujos Spalvos ... Naujas Materijas nepalyginama

Amerikos čeverykų vertė

Prisimenuok dabar. Mes padėsime jums didžio čeveryk. I šali, išvengimui nesupratimui

VYRAI!! PUIKIAUSI ČEVERYKAI GERIAUSI STILIŲ ILGAI DEVE-SIT PO

\$2.98 aukšč.

Pastebėkit Musų Languose

Pilna Eilė Naujos Rušies FLORSHEIM'S Čeveryryų Vyrams Po \$8.95, \$9.95 ir Augščiau.

Boston Shoe Store

3435 SOUTH HALSTED STREET

ATDARA NEDELIO MIS IKI 2:00 P. P.

ATDARA NEDELIO MIS IKI 2:00 P. P.

NAUJENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3
Savaitė	18
Mėnesiai	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguos reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Karloio diktatura pasibaigė

Rumunijos karalius Karolis II vakar pasirašė du dekretus, kurie panaikina jo galią, kaip diktatoriaus. Vieną dekretu tapo paleistas totalitarinis vienos partijos parlamentas ir panaikinta diktatoriška konstitucija; antrą dekretu tapo aprėžtos karaliaus teisės. Karolio rankose nepalikto beveik jokios galios.

Rumuniją dabar valdys ministerių kabinetas su generolu Antonescu priešakyje. Galimas daiktas, kad jo valdžia irgi bus diktatoriška, nors generolą Antonescu, kurį karalius paskyrė premjeru, remia ukininkų partija ir opoziciniai liberalai. Jeigu jisai bus diktatorius, tai šita "rami revoliucija" reikš, kad, vietoje karališkos diktūros, atsirado militarinė diktatura.

Karalius Karolis viešpatavo, kaip neribotas valdovas, per 10 metų. Jo autoritetas labai skaudžiai nukentėjo, kuomet Stalinas neseniai privertė karalių atiduoti Sovietų Sąjungai dvi Rumunijos provincijas, Besarabiją ir šiaurės Bukoviną. Karolis, matyt, tikėjosi, kad Maskva, gavusi tokį riebių kšni, apgins jį nuo priešų. Bet jisai buvo suvilas. Kai Bulgarija pareikalavo, kad Rumunija grąžintų jai pietinę Dobrudžą, Stalinas ne tik tai neužtarė Rumunijos, bet parėmė Bulgariją. Paskui atėjo Vengrija ir ėmė reikalauti Transilvanijos. Hitleris su Mussoliniu paliepė karaliui atiduoti Vengrijai pusę tos provincijos. Stalinas ir vėl neužtarė Karolio. Priešingai, kuomet Hitleris ir Mussolini svarstė, kiek žemės Rumunija turi pervesti Vengrijai, tai sovietų armija ir aviacija ėmė pulti Rumunijos pasienį ir grasinti Karoliui karu. Karalius nusigando ir kapituliavo. Šiaurinę Transilvaniją jisai sutiko atiduoti Vengrijai.

Tuomet Rumunijos žmonės ir kariuomenė labai pasipiktino, ir butų kilusi revoliucija prieš karalių, jeigu jisai nebutų pakvietęs valdžion generolą Antonescu.

Karloio valdžia buvo viena iš labiausia supuvusių ir atžagareiviškų valdžių Europoje. Rumunijos žmonės jos nesigailės. Bet kraštas šiandien yra labai sunkioje padėtyje, kuomet jį drasko kaimynai ir susitarusieji su jais diktatoriai. Iki karas pasibaigs, Rumunijai dar gali tekti pergyventi ir didesnių nelaimių.

Kartus taikos vaisiai

Francuzija pasidavė Hitleriui, tikėdamasi, kad jisai susimylės ir jos perdaug neskriaus. Kapitulantų vyriausybė su maršalu Petainu priešakyje visai pataikavo naciams, kad tik jie butų sukalbamesni. Bet jokių koncesijų ji iki šiol iš jų neiškaulino.

Hitleris nesutiko leisti Petainui persikelti į Paryžių. Jisai neleidžia atsteigti susisiekimo tarpe okupuotosios (šiaurinės) ir neokupuotosios Francuzijos teritorijų, taip kad pabėgusieji karo metu į pietinę Francuziją žmonės negali net laiškais susisizinti su savo giminėmis.

Dabar pranešama dar liudnesnis dalykas. Berlynas pareikalavo, kad Petaino vyriausybė atiduotų Vokietijai 58 nuosimėjus neokupuotosios Francuzijos gyvulių: arklių, karvių, kiaulių, avių ir t.t. Šis reikalavimas paliečia pirmoje eilėje Francuzijos ukininkus. Kaip maršalas Petainas ir kiti atžagareiviai, kurie sėdi jo ministerių kabinete, galės ukininkus nuraminti?

Jie dėjo didžiausių pastangų ukininkus įtikinti, kad besąlygiš pasidavimas Hitleriui Francuziją išgelbės. Paskui jie tiems ukininkams kalbėjo, kad dėl Francuzijos nelaimių esą kalti socialistai ir liberalai, kurie įtraukė Francuziją į "bereikalingą" karą su Hitleriu. Maršalas Petainas skelbė, kad ateityje Francuzija turės būti valstiečių kraštas, kuriame vyriausia dorybė bus "tėvynės ir šeimos" meilė.

Prieš keletą dienų ta kapitulantų vyriausybė nutarė grąžinti teises jėsučiams ir bažnytinėms brolijoms, kurios buvo uždraustos 1906 metais.

Bet kai dabar Hitleris pradės atiminėti gyvulius Francuzijos ukininkams, tai ir tos Petaino reformos, ir jo valdžia pasidarys valstiečių akyse labai nepopuliarios.

GARSINKITES "NAUJENOSE"

APŽVALGA

SVETIMŲ VALSTYBIŲ AGENTAI AMERIKOJE

Europos diktatoriai — Hitleris, Stalinas ir Mussolini — turi šimtus tukstančių aktinių rėmėjų Jungtinėse Valstijose. Vieni jų yra apmokami agentai, kiti fanatikai, kurie akiai priima tu diktaturų idėjas, tretį šiaip sau simpatizatoriai arba nesąmoningi nacių ir komunistų sekėjai. Visi šitie elementai sudaro tai, kas yra vadinama "penktąja kolona".

Federalinis Tyrinėjimo Biuras (Federal Bureau of Investigation, arba FBI) turi surašęs ne mažiau kaip 350,000 vardų žmonių, priklausančių "penktajai kolonai". Bet tai yra tik dalis, apie kurią valdžios biuras surinko žinias. O kiek yra valdžiai nežinomų "penktosios kolonos" dalyvių, sunku pasakyti. Bet iš to jau galima suprasti, kad Amerikai grėsia rimtas pavojus iš diktatorių pusės. Jeigu Amerika įsiveltų į karą, tai tie Hitlerio, Stalino ir Mussolinio agentai bei rėmėjai galėtų čia padaryti daug žalos amunicijos pramonei, laivų prieplaukoms ir aviacijai.

Idomių informacijų apie "penktąją koloną" paskelbė du Washingtono žurnalistai, Donald E. Keyhoe ir John Jay Daly, šio mėnesio "Cosmopolitan" numeryje (str. "Inside the Trojan Horse"). Hitlerio, Stalino ir Mussolinio agentai, sako juodu, stengiasi surasti slaptybių apie šio krašto apsiginklavinimą, jie organizuoja sabotažą amunicijos pramonėje, kuria slapstosi kovos būrius ir veda plačią propagandą. Juodu mano, kad tie trys diktatoriai išleidžia apie 60 milijonų dolerių kasmet propagandai Amerikoje.

"Milžiniškos sumos pinigų yra pilamos į propagandos dirbtuves Amerikoje, pakankamos sumos daugeliui didelių spaustuvių sušelpiti. Milijonai knygų, laikraščių, žurnalių, anonimiškų laišku ir lapelių atspausdinama kas mėnesis, bet daugelis žmonių Amerikoje įsivaizduoja, kad propaganda tai tik menkas dalykas Penktosios Kolonos veikime."

Tuodu rašytojai įspėja, kad propaganda gali būti ne mažiau pavojinga, kaip "žaiho karas" ore. Amerika, sako juodu, privalo apsižiūrėti, kol dar ne vėlu.

ISTEIGĖ TAUTININKŲ SĄJUNGĄ

"Vienybė" praneša, kad tautininkų konferencijoje, kuri pėreitą sekmadienį buvo susirgusi Philadelphiaje, buvo suorganizuota "Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjunga" ir isteigtas "Nepriklausomybės Fondas".

Konferencija taip pat priėmėsi deklaraciją, "kurioje pareiškiamas griežtas protestas prieš SSSR apgaulingą ir smurto keliu užėmimą Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių".

LIETUVOS VĖLIAVA PANAIKINTA

Buvusi Lietuvos tautininkų valdžia pašalino iš mokytojo vietos Joną Graičuną (čikagiečio Dr. A. L. Graičuno sunėną). Bet bolševikams atėjus į Lietuvą, jisai gavo gerą darbą, kaip valstybinio radijofono redaktorius. Todėl dabar jisai yra patenkintas. Net ir tas faktas, kad Lietuva neteko nepriklausomybės, jam širdies negrąžia. Savo dėdei Chicagoje jisai rašo:

"Šiaip pas mus gyvenimas

mažai pasikeitė. Valstybės vėliavą, vyti ir kitus tautinius ženklus pakeitė viena raudonoji vėliava ir penkiakampė žvaigždė. Tas, žinoma, lietuviuose, kurie dar nėra komunistai, daro slėgimo išpuolio, bet čia tik sentimentalai."

Sentimentai savo keliu, o "džabas" valdžios įstaigoje — savo. Slėgiamą išpuolį vėliavos panaikinimas gali daryti į tuos, kurie "džabų" negavo.

THOREZ IR GOEBBELS SUDEMORALIZAVO FRANCUZIJĄ

Francuziją pralaimėjo karą todėl, kad jos kapitalistai nenorėjo kovoti prieš fašizmą, o žmonių masės buvo sudemoralizavusi nacių ir komunistų propaganda.

Iki rugpjūčio 23 d. pereitų metų Francuziją tvirtai tikėjo, kad sovietų Rusija yra Francuzijos sąjungininkė, ir jeigu kiltų karas su Hitleriu, tai Rusijos raudonoji armija padėtų francuzams. Bet staiga bolševikai su naciiais susitarė. Aleksandras Kerenskis, kuris tuo metu buvo Paryžiuje, sako, kad ta sutartis buvo haisus moralinis smūgis Francuzijai. Francuzijos žmonės apėmė nusiminimas ir desperacija.

"Gal but, niekas taip ryškiai neparodo, koks tai buvo Maskvos išdavimas Francuzijos, kaip tas faktas, kad birželio 15 d., kuomet vokiečiai įmaršavo į Paryžių, visi komunistai, kurie buvo valdžios sumiti už sabotažavimą karo, buvo paleisti iš kalėjimų, ir tą pačią dieną komunistai surengė Paryžiuje "paradą", kurio dalyviams pasakė kalbą Thorez, Francuzijos komunistų vadas. Thorez'as atvyko iš Badeno, Vokietijos, kur jisai buvo radęs prieglaudą, kai jam teko bėgti iš Francuzijos karo pradžioje. Kitas Francuzijos komunistų vadas, Marty, buvo pabėgęs į Maskvą. Aš daug kartų girdėjau jį kalbant iš Maskvos radio ir raginant Francuzijos darbininkus sustoti kovojus prieš vokiečius. Milijonai Francuzijos darbininkų klaušėsi tų kalbų iš sovietų radio stoties. Sovietų propaganda suvaidino dargi didesnę rolę, negu Goebbelso, Francuzijos žmonių demoralizavime."

Šitie Kerenskio paduoti faktai aiškiai rodo, kad Francuzijos komunistai pardavė savo šalį Hitleriui.

Panašių faktų butų galima

CHICAGO. — Vadinamosios "Rimties taikos mobilizacijos" kalbėtojai: Dr. Francis E. Townsend, Vito Marcantonio ir Reid Robinson.

Gyvenimo pamokos

(Iš žurnalisto užrašų)

(Tęsinys)

Teisingumo komisaras, esąs Steinbergas reikalavo, kartų su Leninu veikti smarkiai ir Leninas pasakė, kad užmušėjai buvo "Čaikų" laivo jurininkai ir jie visi yra viename name, teina teisingumo komisaras Steinbergas ir pareikalauja išduoti užmušėjus.

Steinbergas sutiko, bet pareikalavo, kad komisarų taryba išskytų minėtus namus apsupti raudonarmiečiais bei strateginėse vietose pastatytų kulksvaizdžius, kad jurininkams atsisakius išpildyti teisingumo komisaro reikalavimą išduoti kaltininkus, butų panaudota jėga.

Ir ši jėga turėjo būti panaudota vardu visos valdžios.

Aišku, bolševikai prižadėjo, bet nei raudonarmiečiai, nei kulksvaizdžiai vietoje nebuvo ir teisingumo komisaras nepareikalavo išduoti kaltininkus, nes žinojo, kad bus liudnos pasekmės:

1) Jei jurininkai pareikalavus kaltininkus visgi neišduos ir jėga bus nepanaudota, bet valdžia nusileis nenorėdama pyktis su jurininkais, valdžios autoritetas dar daugiau nupuls, nes parodys, kad jį neturi jėgų savo valiai patvirtinti;

2) Jei jurininkams atsisakius išduoti kaltininkus bus panaudota jėga vien teisingumo komisaro įsakymu, ir tai sukels konfliktą didesnį su jurininkais, bolševikai apkaltins jį, kaip esantį ir gelbėdamį valdžią nubaus jį, taip sakant, paukos jį. Tai gali padaryti ne tik bolševikai, bet ir jo paties partijos nariai, kurie pasakys, jog revoliucijos ateitis turi daugiau reikšmės negu vienas žmogus arba kažkokį saulavys jurininkai.

Ir aišku, jurininkai nebuvo suareštuoti, buvo sumiti tariami kaltininkai, kurie vėliau taip pat buvo paleisti, tiesa, daug vėliau.

Iš to, kas pasakyta, nesunku padaryti išvadą, jog nevisuomet pasaulyje žiurima įstatymo, nevisuomet svarbu teisė, bet visuomet reikia pažūrėti ir matyti daug toliau, apskaičiuoti visus galimus ir iš kiekvieno dalyko pasinaudoti.

Bolševikai šį kartą butų pasinaudoję eserų išmetimu iš valdžios, jei butų eita prie tiesos ieškojimo, bet eserai suprato kuo gali tai kvepėti ir geriau nutylėjo, nors vėliau tai prikišo bolševikams. Bet šaukštai buvo po pietų.

Panašių faktų butų galima

patiekti gana daug, iš kurių skaitytojas pastebėtų, jog nepakanka pasakyti vien nuogą faktą, bet žurnalisto pareiga juos visapusiai nušviesti, gi kad jis galėtų tai daryti, turi atsidėti šiam darbui ir daug geriau, jei pasirenka vieną kurią nors sritį, kaip tai daro mūsų kolegos svetintaučiai.

Iš šio menko pavyzdžio skaitytojas gali suprasti, jog patiekus paprastą, nuogą faktą, niekas negauna, gi kuomet žurnalistas patį faktą apdirba, nurodo visas aplinkybes, skaitytojas ne tik sužino patį faktą, bet ir kai ko pasimoko.

Iš šio fakto skaitytojas galėtų padaryti keletą išvadų, kaip pavyzdžiui:

1) Žmogus niekuomet negalima nuspėti kas tave laukia ir kuomet jautiesi saugiausiai, gali būti pavojingiau šioje padėtyje;

2) paprastas vieno ar dviejų žmonių kerštas, gal grynai asmeniškasis, gali virsti valstybinės svarbos klausimu;

3) Politiniame gyvenime negalima vaduotis vien principais, nors kaip jie šventi bebūtų, nes dažnai dėl vieno principo užsispyrimo vykinti, gali sugriuti viskas;

4) Gyvenimas daug sudėtingesnis, negu paviršiumi žiūrint išrodo;

5) Pats istorinis faktas, be visokeriopo išnagrinėjimo, gali būti klaidingai suprastas ir galima dargi ant jo pastatyti ištisą rūmą, kuris visgi bus ant melo pastatytas.

Žurnalisto pareiga, ypač kuris nori šį tą skaitytojui duoti, padaryti gyvenimą nuogą, visapusiai, be pagrazinimo, nes tik taip skaitytojas vėliau pats šio to išmoks, pasimokys ir gyvenime nebus pirmo sutikto kelyje kitoniškai įtikintas.

IV. Kam visa tai rašau?

Gal kilti klausimas: ir koks gi pagaliau šio viso tikslas?

Tikslas labai paprastas: norisi savo jauniesiems kolegomis parodyti, jog žurnalistas amatas ne iš puikiųjų ir ne rožinės klotas, priešingai, reikia daug ir labai daug dirbti ir jei jis kartais suklusta, tai vien todėl, kad gyvenimas daug sudėtingesnis, negu žmogus gal numatyti.

Kuomet tik prasidėjo šis paskutinis karas, viso pasaulio spauda rašė apie Maginot liniją, pilni buvo laikraščiai, gi karui įsivyravus, ta Maginot linija jokios rolės nesuvaidino.

Ar tai žurnalistų veltui rašyta? Nieko panašaus. Jei ji buvo apeita, tai tik parodo, kad ji buvo jėga veik nepaimama ir jei ji nebuvo visame plote vienodai tvirta, tai jau ne žurnalistų kaltė, nes juos nesuntė ir neleido visos žiurėti.

Ir tai daugelyje atsitikimų. Man asmeniškai ir per laiškus teko išgirsti užklausimus: kaip virsti žurnalistu? Kaip pradėti rašyti į laikraščius?

Atsakymas — šis straipsnis: pirm, negu pradėti rašyti, reikia pačiam šio to išmokyti. Išmokus, reikia nuolatos šias žinias plėsti ir visuomet pradėti rašyti, bendradarbiauti nuo mažų dalykų ir žengti toliau.

Man pačiam teko skaityti atsiųstų politinių, dargi pasaulio politikos straipsnių, kuriuos pradedantis rašyti pasakoją savo samprotavimus apie pasaulio politiką, nors maišo ne tik sostines, bet dargi vieną valstybę, kuri Artimuose Rytuose, nutūmusia į Afriką arba atvirkščiai.

Šitaip negalima, tai tas pats, kaip pradėti bendradarbiauti

laikraštyje eilėmis, nieko nežinant apie eliamavimo taisykles. Tuo atsakiau daugeliui, kuriems asmeniškai laišku šuo klausimu negalėjau atsakyti. Norint kitiems rašyti, reikia pačiam išmokyti ir nuolatos mokytis.

Maža to, reikia visuomet stengtis daugiau žinoti, negu kuris skaitytojas gal tuo klausimu žinoti, nors, aišku, nereikia norėti surasti kiekvieno straipsniu Ameriką. Rašyti tais klausimais, kurie patį įdomauja ir rašyti kaip galint tirsčiau, t. y. gerai paremti faktais.

Pasirinkus kurią nors sritį, reikia ją gerokai ir visokeriopa išstudijuoti, nes buna tiek faktų, faktelių, kurie iš paviršiaus žiūrint nieko nepasako, bet kurie turėjo sprendžiamos reikšmės.

Galėčiau patiekti faktų, bet nors šiuo straipsniu, ir redakatoriaus neprrašytas nei neigaliojamas, jį užvaduoju, negalū leisti pats sau išplėsti straipsnį į begalybę ir todėl pasitenkinsiu buti trumpas bent paskutiniaisi sakiniais:

Noris buti žurnalistas, turi visų kuo įdomintis, apie viską, bent paviršutiniai žinoti, gi pasitaikius progai apie ką nors rašyti, nesigailėti su pačiu dalyku arčiau susipažinti, nes kiekviena įgyta žinia gali būti naudinga ateityje.

Talentų nereikia, reikia darbo. Sakoma, jog prancuzų rašytojas Balzakas neturėjo jokio talento, bet paliko dešimtis tomų raštų ir šiandien skaitomas talentingu, bet visa tai pasiekė vien krupščiu darbu, dirbdamas po keturiolika ir šešiolika valandų į parą, kaip lygiai Napoleonas ne dėl savo genijaus virto Napoleonu, bet darbu, gyvenimo stebėjimu, nieko, nepraleidimu pro ausis.

Visų pirma jis turi daug maatyti, daug girdėti, bet ne visa pasakoti. Čia jau kita sritis, apie kurią tektų parašyti atskirą straipsnį, butent apie žurnalisto etiką. Šį kartą galima tik pasakyti, jog žurnalistas turi save skaityti mokytoju ir auklėtoju, bet niekuomet ne perkunu, rykšte ar panašiai.. Mes daug išgirstame, daug matome, bet daug ir nutylime. O svarbiausia turime nutylėti pavardes, nes juk ne pavardės svarbu, bet žmogus, nuogas žmogus ir jo klaidos ar darbai. Svarbu pats faktas, o ne to fakto vykintojas, nes juk jie tai padarė ne todėl, kad vadinamos Jonas, bet todėl, kad toks buvo.

Tiesa, politikoje tie dalykai neišvengiami, nes visuomenės vadai reikalingi parodyti tuo, kuo yra, bet ir jiems daug ką reikia dovanoti, kaip tai dovanotina skaitytojui pasigerti, paskandalyti retkarčiais ir t. t.

Tiek šį kartą žurnalistikos klausimu.

(GALAS)

NUOTRUPOS

Daugiausia vilnų pagamina sekamos šalys: Argentina, Australija ir Naujoji Zelandija.

Kamforas jau nuo 6 šimtmečio užima svarbią vietą medicinoje. Seniau kamforą gaudavo iš kamforo medžių, kurie auga Kinijoje ir Japonijoje. Dabar jis gaminamas dirbtiniu būdu.

Kad galėjus liuosai skaityti laikraštį, japonas turi išmokyti 5,000 kalbos ženklų (charakterių).

Jungtinėse Valstijose automobilių pradėta masiniai gaminti 1900 metais. Tais metais parduota viso 4,192 automobiliai.

Garsinkitės "N-nose"

VEDA JAUNI, VEDA SENI — ĮVAIRIOS ŽINUTĖS IŠ CICERO PADANGĖS

Vestuvės, krikštynos, piknikai, etc.

CICERO.—Trys dienos švenčių. Dabar dirbantiems šeštadienis tai kaip ir sekmadienis, nes visur dirbama 40 valandų savaitę, o su Darbo Diena tai pilnos trys dienos švenčių. Ta proga įvyko nemažai iškilmų. Šeštadienį po pietų sutuoktuvės dviejų senų, Igno Simonaičio ir p. Jusevičienės, Abu augę, seni pažįstami. Liko našiai, tad sutarė kruvoj baigti savo gyvenimo dienas. Laimingo jiems pasisekimo.

Krikštynos.

Sekmadienį krikštynos p. Stasulaičių dukters. Krikšto motina jaunoji Varpučėskienė, krikšto tėvas — D. Stasulaitis. Kaip žinia, Aleks Stasulaitis senas vietos gyventojas, geras

barzdaskutis. Jo biznio vieta, 1405 S. 49th Ave. Be to, čia parduodami lietuviški dienraščiai ir "Keleivis". P. Stasulaitis yra ramaus būdo žmogus, taupus, savo triusų įsigijo gražų namą, 1325 S. 49th Ave. Gyvena penktos šeimos.

Pracitais metais atsikvietė iš Lietuvos žmoną ir sunų. Sunus jau baigia suamerikonėti, lanko mokyklą aštuntame skyriuj.

Pati p. Stasulaitienė irgi baigė apsiprasti šioj šalyj. O už vis svarbiausia, turi gerus namus, kur nieko nestoka.

Krikštynos gana iškilmingos, pirmos Amerikoje. Laikė skanios vakarienės buvo pareikšta daug gražių minčių nuo giminių ir svečių, kad šios krikštynos nebūtų paskutinės. Žinoma, juokauti galima visaip. Čia tai privatiškas reikalas.

Daug žiopsotojų.

Bėga visi žiūrėti šliubo. Jau apie trečią valandą po pietų smalsuoliai renkasi prie Sv. Antano Parapijos bažnyčios, 15th St. ir 50th Avenue. Buvo skelbiama, jog 3:30, F. Miliausky duklė Elenutė su Joe Zigmantu ima šliubą. Rodosi, nieko tai nepaprasto, bet jau tų žiopsotojų, ypatingai moterų, tai jau nestokavo. Bet šį kartą smalsuoliai apsišvylė, visą valandą turėjo išlaukti kol jaunieji atvažiuo, Sako, "Gėlininkas sutrukdė".

Jaunuosius surišo pats Klebonas Valčiūnas. Vestuvių puota parapijos svetainėj. Nors erdvi vieta, vienok buvo pilna. Valgyti — gerti tai jau su kaupu. Dar geras burius susirinko ir rytojaus dieną. Jaunieji apsigyvens Chicagoj, nes jaunasis Zigmantas ten turi pastovų užsiėmimą. Linkių jiems geros laimės.

Žut-But, Piknikaus.

Taip, šį šeštadienį Kareivių išvažiavimas. Jau vieną sykį lietus sutrukdė, dabar yra nutarta žutbut išvažiavimą turėti. Jeigu lietus lis, bus šaltas oras, tai visos linksmybės įvyks Liuosybės svetainėj. Kareivių draugai rėmėjai biznierių atsilankykite darže arba svetainėj.

A. Miliausko biznio namo, 14th St. ir 49th Ave. kaimiņė krautuvė buvo tuščia. Dabar jau pradėta taisyti — atsidadys biznis. Visi galvas suka kas ten bus. Pamatysime.

Nelaimė.

Šaulio-Mikūlio užėjojį praeitą savaitę įvyko nelaimė. Atsilankė neprašyti svečiai, išnešė cash ir "šiofo". Nuostoliai nemaži, bet ką padaryti, turi kentėti.

Šį penktadienį mėnesinis susirinkimas Raudonos Rožės Klubo Liuosybės Svetainėj. Nariai dalyvaukite visi, atsiveskite naujų. Priimami nevedę vyrai.

Vėl Piknikas.

Kitą sekmadienį išvažiavimas L. L. N. Bendrovės Liberty

Kaip Grandstand Sėdynės Gavimas Bleacher Kainakada gali pirkti

Hiram Walker's
De Luxe
STRAIGHT BOURBON WHISKEY

tik už
15¢ Už Stikliuką
Prie Daugumos Barų

Ši degtinė yra
4 metų senumo... 90 proof
Hiram Walker & Sons, Inc.
Peoria, Illinois

Tikrovė ar legenda

Paskalos apie paslaptingą ginklą, kurio planai saugomi nuo 1811 metų.

Anglų spaudoje kart kartėmis buvo priminta, kad Anglija turinti slapta ginklą, kurio ji dar nepanaudojo nė viename kare. Žinoma, sunku pasakyti, ar tai tikras dalykas, ar "spaudos antis", bet "Daily Express" paduoda tokias žinias apie ginklą ir jo išradėją.

Pasak laikraštį, pakankamai Churchilliui paspausti mygtuką, kai to baisaus ginklo braižiniai ir planai bus jam atnešami. Bus cash dovanos, taipgi bus programos, žaidimai ir gerus orkestra šokiama.

ti iš plieninio seifo, kuriame jie dabar laikomi. Paslaptingasis ginklas turįs tokią ardumą, kad iki šiol visos anglų vyriausybės atsiskiusios jį pavartoti net sunkiausiais valstybės momentais. Kiekvieną kartą priminus tą ginklą būvę pareiškiami: "jis perbaisus".

Esą žinių, kad ginklas gaisrui visai sunaikinti bet kurį laivą, bet kurią tvirtovę, ir t. t. Anglijai nekaštuosia nė vieno žmogaus gyvybės.

Anglų vyriausybei tas ginklas buvęs patiekias 1811 metais, kai dar buvo naudojama si šautuvas ir patrankomis, užtaisomomis pro vamzį. Iš to galima būtų manyti, kad jis jau pasenęs. Tačiau taip nesą; net mūsų laikais, kai karujama tobuliausiomis naikinimo

priemonėmis, kai vartojamos nuodingos dujos ir degs skysčiai, 1811 metų ginklas tebėra pats baisiausias, kokio žmonija nėra mačiusi.

Tą ginklą išradęs grafas Dondonaldas, vienas iš žymiausių anglų saksų rasės atstovų ir kartų mažiausiai žinomas savo krašte žmogus. Tik keli žmonės težinojo jo paslaptes smulkmenas ir nė vienas iš jų iki šiol neprasitarė tokio žodžio, iš kurio galima būtų spėti ginklo paslaptį.

Grafas Dondonaldas savo paslaptingą ginklą pasiūlė komitetui, pirmininkaujamam Yorko kunigaikščio, karaliaus Jurgio III sūnaus, tais laikais, kai Napoleonas su savo kariuomene žygiavo per Europą laimėdamas visus karus. Komitetas nutarė, kad ginklas tikrai

nenugalimas, bet "nehumaniškas". Tais laikais grafas Dondonaldas vyriausybės sluoksnių nebuvęs mėgiamas. Jis buvęs laivyno karininku; jo drąsa, karinis sumanumas, narsumas davė progą dėti jį antroju Nelsonu. Tačiau admiralitetas tada buvęs linkęs pasitelkti vidutinių gabumų asmenybes kurios nesuardytų rutininės gyvenimo tėkmės.

Praslinkus kuriam laikui po suminėtojo komiteto posėdžio Cile's respublikos vyriausybė pakvietė Dondonaldą vadovauti jos kariuomenei kare su ispanais. Dondonaldas sutiko, bet prieš išvykstant princas regent, vėliau karalius Jurgis VII, privertė jį prisiėkti, kad jis nepanaudos išrastojo ginklo: karalius nenorėjo, kad ginklas patektų į kurios nors svetimos vyriausybės rankas.

Tame kare, tiek sausumoje, tiek jurose, Dondonaldas parodė geriausias savybes. Jam pavyko Čilę iš ispanų išvaduoti. Paskui jis nuvyko į Braziliją ir vadovavo su portugalais kariavusiai kariuomenei.

Per tą laiką nuotaikos Anglijoje pasikeitė ir grįžęs į tėvynę Dondonaldas, vienas žymių anglų prasidėjus Krymo karui, Dondonaldas vėl įkalbėjo pavaruoti paslaptingąjį ginklą prieš rusus. Jis įtikinėjo, per trumpiausią laiką Kronštadtą ir Sevastopolį paversiąs pelenais. Ir šį kartą anglų vyriausybė atsisakė Dondonaldą ginklu pasinaudoti.

Iki šiol niekas nėra sužinojęs nė vienos ginklo detalės. Dondonaldas planai ir braižiniai vis dar tebelakomi jurų ministerijos plieniniame seife. Tik tiek esą žinoma, kad Dondonaldas ginklas esąs baisesnis ir prazutingesnis už baisiausias dujas ir degančius skysčius, smarkiau ardančius už visokias sprogmenis ir oro torpedas. Išradėjas už savo išradimą negavęs nė vieno penso.

Churchilliui tik reikia paspausti mygtuką... P. N.

NUOTRUPOS

GYDYTOJO REKORDINIS HONORARAS.

Didžiausia visais laikais gydytojo honorarą yra gavęs anglų gydytojas Densdeilis iš Rusijos carienės Kotrynos II. Jis buvo iššauktas įsikipti carienę nuo raujų ir už tą operaciją gavo honoraro 90,000 svarų sterlingų ir dar 1,800 sv. sterlingų kelionės išlaidoms. Be to, jis priedo gavo savo pacientės portretą, bajorų titulą ir metinę pensiją 450 svarų sterlingų.

JAPONAI KEICIA ISVAIZDĄ

Darant matavimus Havajų salyne konstatuota, kad japonai, kurie prieš daugelį metų lenktybę, keičia savo tipą. Paaiškėjo, kad palyginti su Japonijos krašto gyventojais Havajų japonų kojos darosi ilgesnės ir kumais trumpesnės, platusi pečiai ir ilgesnis veidas. Pasitvirtina sena teorija, kad gyvenamoji ordyvė, vanduo ir maistas turi tam tikrą įtaką žmogaus ugi ir išvaizdą.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogas, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Paisome bei ka. Naujiname bet ka. Darbas užkrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

10-tas Metinis Išpardavimas
Visos Kainos Numaštos
NAUJAS APSILDYMAS
4 kambarių namui
\$212
Pilnai Nercikia įmokėti
36 Mėnesiai išmokėjimui

WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

• FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0966

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausios stipriausios
FOX HEAD ALU
Vynat-Likieriai Gėrimai į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirsit vėliausias žinias muziką ir kitus idomius pranešimus.

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Telkia žinias apie Parnagimus.

"Naujienu" steigė Lietuvišką "Naujienu" Informacijų Biurą. Draugijos. Klubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimu. Taipgi ir rengėsi, pirm samdyto svetainiu, prašome kreiptis į "Naujienu", kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengt nepageidaujamos konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienu" telkia nemokamai.

JACK SWIFT

Detroito Lietuvių Žinios

Demokratinės sąjungos prakalbos

Lietuvių demokratinė sąjunga rengia prakalbas lietuvių žemutinėje svetainėje, 25-th ir W. Vernor Hy. Prakalbos įvyks rugsėjo 6 d., 7:30 val. vakaro. Įžanga visiems nemokama. Kalbės lietuvis advokatas Alex Condrad ir kiti.

Prakalbų svarbiausias tikslas paaiškinti piliečiams, už kuriuos kandidatus rugsėjo 10 d. jie turi balsuoti. Dalykas tokie, kad kandidatų yra daug ir visi jie, kaip sakoma, tiesiog kalnus žada. Prakalbose kaip tik ir bus paaiškinta, kas per vieną yra tie kandidatai ir ko verti yra jų pažadai.

Svarbu tad visiems prakalbose dalyvauti bei patirti, kurie kandidatai mums yra tinkamiausi.

Komunacinių prakalbos

Vietos komunistai rengiasi svietį nusteibinti "zagraničiais" kalbėtojais. Garsina jie visur, kad kalbės R. Matusėvičius, kuris neseniai esąs iš Lietuvos atvykęs. O kita "garsenybė" — tai niekur neįsitaisęs ir nepaprastai pensija susirūpinęs Dr. Graičūnas.

DETROITO LIETUVIAI—PILIEČIAI Balsuokite už Demokrata

GEORGE G. SADOWSKI

Nominuoti jį į KONGRESMANO VIETĄ

GEORGE G. SADOWSKI yra gabus, veiklus ir teisingas vyras: jis yra energingas kovotojas už teises ir gerbimų darbininkų; jį biednesiosios klasės žmonių; naudai jų žmonių jis daug pasidarbavo pirmiau budamas kongresmanu per šešis metus. Apie nuveiktus jo darbus geriausia liudija Kongreso rekordai. Jis yra baigęs universitetą mokslo; dalyvauja progresyvių organizacijose ir gerai žino visuomenės reikalus, todėl jis turi pilnas kvalifikacijas dėl užėmimo Kongresmano vietos, kuriai jis vėl kandidatuoja.

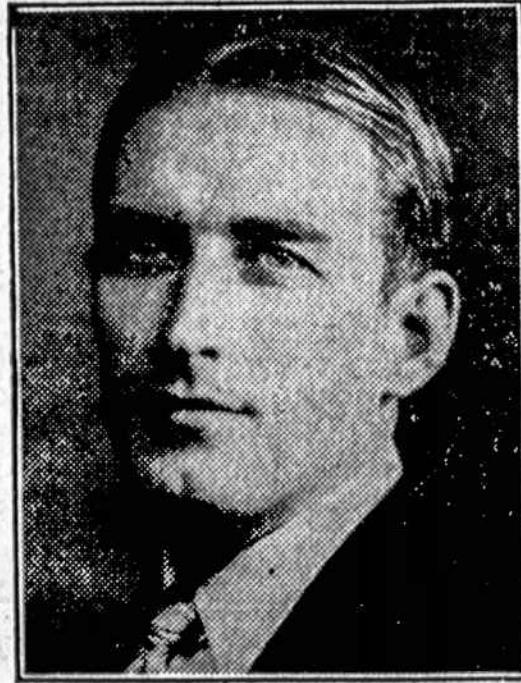
Primary Election atsisbus Detroit

Rugsėjo-Sept. 10 d.

Visi Pirmo Distrikto lietuviai yra kviečiami tą dieną balsuoti už GEORGE G. SADOWSKI ir nominuoti jį savo kongresmanu. Vincent W. Budwides, koresp.

DETROITO LIETUVIAI—PILIEČIAI 15-to Kongresinio Distrikto, Balsuokite už Demokrata — Lietuvį — FRANK MARKAVICH dėl KONGRESMANO VIETOS

FRANK MARKAVICH yra jaunas, energingas ir veiklus vyras, baigęs Aukštąją mokyklą. Jis yra didelis remėjas Demokratiškų principų ir per ilgus metus darbuojasi Demokratiškų partijai. Priklauso prie Michigan Valstijos Mokytojų Sąjungos; Detroito Lietuvių Demokratinės Sąjungos ir prie daugelio kitokių progresyvių organizacijų, ir jį vadovauja. Jis gabus kalbėtojas ir tvirtas ginėjas visuomenės reikalų. Jo mokslas, patyrimas ir veikmė daro jį pilnai tinkamu dėl Kongresmano vietos, dėl kurios jis kandidatuoja. Frank Markavich yra pirmas Detroito lietuvis, siekiantis aukštesnės vietos valdžioje. Todėl visi lietuviai 15-to Distrikto yra kviečiami paremti jo kandidatūrą, kaip savo tautiečio, ir nominuoti jį savo Kongresmanu. Primary Election dienoje, 10 RUGSĖJO-SEPTEMBERIO, V. B., LITHUANIAN DEMOCRATIC ASSN. CORRESPONDENT.

V. B., LITHUANIAN DEMOCRATIC ASSN. CORRESPONDENT.

Serifo vietai yra tinkamiausias John J. Bradley. Šia proga noriu ir vėl priminti, kad Frank Markavich yra lietuvis. Lietuviams tad reikėtų ypačiai jį paremti.

Dailės choro piknikas

Dailės choro piknikas įvyks rugsėjo 8 d. Capitol parke. Pradžia 12 val. dienos.

Kaip žinia, p.knikas bus nepaprastas, nes bus išrinkti gražuolė. Vadinasi, piknike dalyvaus gražuolių kontesto dalyvės.

Butinai dalyvaus ir tam įdomiame piknike. Dalyvaudami ne tik smagiai laiką praleisite, bet ir paremsite chorą, kuris yra daug pasitarnavęs visuomenei.

LSS 116 kuopos susirinkimas

LSS 116 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d., 8 val. vakaro, Milton svečinėje, 2384 — 24th St. Visi nariai dalyvaus, nes piknikas jau čia pat reikės išrinkti darbininkai.

Piknikas įvyks rugsėjo 22 d. Beechnut Grove darže.

Rep.

KORESPONDENCIJA

NORWOODO LIETUVIŲ REZOLIUCIJA

Mes, vietos lietuviai, atstovaudami 7-nias organizacijas, susirinkę Lietuvių Svetainėje, 13 St. George ave., Norwood, Mass., svarstė Lietuvos respublikos likimą ir neįmoniškas skriaudas Lietuvai paryštas ir naktėm skandė ai:

Kakand Lietuvos paveržus. Rusijos sovietų kariuomenė paveržė Lietuvos piliečių teis ir panaikino Lietuvos nepriklausomybę, ir kadangi sovietų totalitarinė valdžia nuteisėtai paveržė Lietuvos gyventojus balsuoti už prisidėjimą prie Sovietų Sąjungos. Kadangi Sovietų Sąjungos Stalino diktatūros klika persekioja Lietuvos visuomenės veikėjus, profesionalius, respublikos kurėjus ir jos kultūros steigėjus; kadangi sovietų Stalino diktatūra žiauriausiai persekioja ne tik Lietuvos respublikos, bet ir Estijos, Latvijos žmones, biaužiausiais budais, negu buvęs Rusijos caro Mikės Štabas, ir kadangi Sovietų Sąjunga nėra prisidėjusi "darbo žmonių" užtarčią, bet tikrenybėje bandi tiškus žygius atleka prieš tuos, kurie nesutinka būti jo žiauraus bolševizmo vergija. Todėl mes Norwoodo lietuviai varčian teisybės grietiai protestuojam prieš Sovietų Sąjungą, kuri paveržė tris Pabaltijo mažas valstybes. Mes reikalaujame, kad sovietų Rusijos imperializmo pasimojimai būtų atšaukti ir sovietų kariuomenė būtų išbraukta iš Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų. Lai buna Lietuvos laudies savarankiška laisvė atleigta per jos teisėtai išrinktus atstovus. Tegyvuoją demokratai!

Susirinkimo pirmininkas

P. Krūčas,

Sekretorius J. M. Pečiulis.

Už 25 dolerius...

Kada buvo tartasi skelbti komunaciams ant Ten Eyck St. boikotą, tai ir radio vedėjai pritarė tam ir buvo pasižadėję, kad negarsinsią komunaciu jokių veikimo bei jų parengimų per savo programas. Žodžiu, komunaciai negaus nė už pinigų savo propagandos varyti per radio.

Juožas savo žodį tesėjo. Bet Jonas kiek ir suklopo. Vieną gražią dieną, brooklyniečiai li

tuose ir kovoja su italais. Dailis jos randasi pačioje Anglijoje, o kiti išmėtyti po gausiniais britų teritorijas.

Anglai turi 3,000,000 karių

LONDONAS, Anglija, rugs. 2 d. — Karo vyriausybė praneša, kad Anglija šiaandien turi 3 milijonus vyrų su ginklu rankose. Pusantro milijono priiskaitoma naminių gvardijoj, kuri ginasi tikrai nuo užpuolikų, kai pastarieji bando įsiveržti į Anglijos teritoriją. Tuo tarpu kita kariuomenė yra tūkama karams kituose kraštuose. Didelis šios kariuomenės skaičius randasi artimuose ry-

KORESPONDENCIJOS

RYTINĖSE VALSTIJOSE BESILANKANT

Ispudžiai Brooklyną ir Pasaulinę Parodą Aplankius.

Saulė jau buvo pusėtinai pakrypus į vakarus, kada mes išvažiavome iš Holland tunelio ir išvydome New Yorką. Iš čia Brooklynas tik per East upę.

Tik pora metų su višim, kaip čia negyvenu, bet miesas turi jau žymių p.knių. Pirmiausia į akį krinta naujų kelių pravedimas ir senųjų žymų pagerinimai ir praplatinimas. Gal tas paskubėta Pasaulinės Parodos įvykimu New Yorke.

Svaros atžvilgiu New Yorkas taip pat yra padaręs pakaitų. Į akis krinta panaikintos žydų turgavietės. Pirmiau vadinamoje žydijoje per pristatytus vežimėlius ir įvairausios kėskos nei gatvė, nei šaligatviai laisvai budavo negali praeiti.

Dabar tos gatvės jau apvalytos ir rodos, kad jose visos judėjimas kaip ir apmirus. Biznis, žinoma, čia kaip ir pirmiau, tik ne gatvėje, bet vadyje — krautuvėse. Tas žymiai pagerina miesto išvaizdą. Kalbamos turgavietės buvo pamišios į Chicagos Maxwell St.

Bevažiunę apie Brooklyną ir po Long Island, matėsi sparstybos darbas. Jau yra priemiesčiuose pristatyta daug naujų namų net išiti kvartalai. Vaidą sudaro puikų, nes visi namai panašūs vienas į kitą. Nors namai dar tik statomi, kiti baigiami statyti, bet jau prikaistos iškabos, kad parduoti.

Matyti, žmonės namus noriai perka. Prieš kelis metus panašią statybą pasėmė mažai turėjo ir daugelis rangovų pastatė namus ir negalėjo greitai parduoti — subankrutavo. Kai nos matėsi dažniausiai apie \$5,000 už dviejų šeimynų namą.

Lietuvių veikimas.

Lietuviškas veikimas irgi šiek tiek pasikeitęs. Nuo to laiko, kada rusai okupavo Lietuvą ir ją įjungė į Rusijos valstybę — tarpe brooklyniečių lietuvių prasidėjo kaip ir kokia suirutė. Vieni grietiai nusistatė prieš komunistus ir juos boikotuoja. Kiti, sakęsi pirmiau esą dideliais patriotais, dabar nežinia dėl kokių priežasčių nuolankauja komunistams. Gal tikisi gauti trupinių nuo komunistiško stalo.

Kai kurių toki oro atmainų patriotai, brooklyniečių veikimai, taip sakant, kaip ir paralyžuoją. Kai kas vis dar juos nori turėti savo vadais, bet kiti jau neturi jais pasitikėjimo, kaip ir paleikinė valdžios agentais.

Savu laiku Brooklynė buvo septynios (kartais net 8 ir 9) lietuviškos radio programos. Lietuviškai buvo kalbama ir muzika perduodama rytais ir vakarais. Dabar yra likę jau tik dvi programos. t. y. tik du programų leidėjai: Juozas Ginkus ir Jonas Valaitis.

Už 25 dolerius...

Kada buvo tartasi skelbti komunaciams ant Ten Eyck St. boikotą, tai ir radio vedėjai pritarė tam ir buvo pasižadėję, kad negarsinsią komunaciu jokių veikimo bei jų parengimų per savo programas. Žodžiu, komunaciai negaus nė už pinigų savo propagandos varyti per radio.

Juožas savo žodį tesėjo. Bet Jonas kiek ir suklopo. Vieną gražią dieną, brooklyniečiai li

oro bangomis išgirdo giriant komunacių kromelį ir jų draugijas net kaip pavyzdgingiausias lietuvių tarpe. Kvietė jis lietuvių į jų pramogas, panešinėjo paleikinė Lietuvos valdžios propagandines žinias. Pasigyrė, kad su J. Paleckiu — dabartiniu Lietuvos valdovu ir pardaviku buvę geriausi draugai. Atsisveikinant net atsibūčiavę. Girdi, už tokį garsinimą iš propagandos komisaro, tavorščiaus Bimbos gavęs net... 25 dolerius.

Toki žodžiai patriotiškas ausis kaip perkunas trenkė. Kit negalėjo sau įsivaizduoti, kaip toks jų buvęs vadai, dargi kadaise ir laikraščio redaktorius bei nuolatinis Voldemaro sekėjas taip greit pasikeitė. Kiti sakė, kad Judas Kristų pardavė už trisdešimt sidabrinių, o Jonas lietuvių išdavė tik už dvidešimt penkis popierinius.

Iš kitos pusės žvirbliai čirškė, buk Juozas noris Joną išgyvendinti iš rad.o progr.mų ir jis vienas jas monopolizuoti. Būk ir jis norėjęs gauti komunacių pikniką garsinti, bet kaip stipriam patriotui šie garsinimą atsakė. Tokiu budu Jonas bėgo pagalbos ieškoti pas komunacius ir ją surado. Žinoma, komisarai jį labai išgyrė savo geltonlapyj, o jo oponentą — auozų — smarkiai išpeikė.

Nusistatė prieš komunacius.

Abelnai brooklyniečiai gana stipriai prieš komunacius — penktakojus, yra nusistatę. Buvo tokių atsitikimų, kad penktakojų agentams buvę gana karšta. Vienam masiniam susirinkime parapijinėje salėje, atsiųstai penktakojų agentei (atsiųstai šnipinėjimo tikslais), ją pažinusių moterys — pašones sugnaibė ir iš susirinkimo išmetė.

Net ir biznieriams penktakojų politika pakenkia. Pirmiau jie daug savo biznizs "Laisvėje" skelbė. Dabar patriotiškuose brooklyniečiuose vystosi jausmas, kad reikia tokius šiaudadusius biznierių boikotuoti, kurie neištraukia savo skelbimų iš "Laisvės" ir tuomi remia — Lietuvos pardavikus. Kaip girdėti, viena kepykla tokiu budu jau prarado daug savo gerų duonos vartotojų.

Penktakojams pradeda nebesiekti.

Brooklyniečiai penktakojais yra labai nusivylę ir jiems reikiška boikotų kiekviename žinganyje. Praeityje "Laisvės" piknikai budavę labai skaitlingi. Sutraukdavę tukstantines milijonas. Įvairių pažiūrų brooklyniečiai juos lankydavę, nes suvažiudavo keliolika busų iš tolimesnių Lietuvių kolonijų. Čia susitikdavo su savo senais pažįstamais. Bet šiemet "Laisvės" piknikas buvęs skystas. Jame kaip suagituoti neda yvavę kitų grupių lietuviai, išskiriant Stalino davatkas. Nebuvo ir tik skaitlingų autobusų iš kitų kolonijų. Buvę tik keletas ir tai neskaitlingai.

Šiaip, kaip girdėt, penktakojams pusėtinai viskas sunkiau einasi. Nusiskundžia ir jų sandarbininkai ir bendradarbiai. Girdi, kol Lietuva buvo laisva, jiems buvę daug geriau, negu dabar. Tik jų komisarams, kaip tai Bimbai, Mizarai ir kitiems, esą, gerai, nes jie algas gauna, kaip propagandos agentai iš komunistų biuro ir dar pasidarius kitas algas iš "Laisvės". Eiliniai turi skursti ir negali nė skųstis.

Spaudos Klubas "valosi".

New Yorke yra susitvėręs ir jau keli metai gyvuoją Spaudos Klubas. Į jį priklauso įvairių pažiūrų ve.kėjai bei literatai. Į klubą galėjo įstoti be suvaržymų ir kvotimų nežiurint kuriai srovei priklausai, bile tik dirba lietuviybės naudai. Bet po Lietuvos prijungimo prie Rusijos — klubas pravedė rezoliuciją, kad neaiškios spalvos nariai turi atvykti savo pažiūras paaiškinti. Klubas taipgi priėmė Lietuvos gynimo liniją ir tiems, kurie pritaria dabartinei Lietuvos santvarkai, neturi būti klubo vietos. Žodžiu, klubas nutarė savo narius išsijoti.

I tokią klubo pravestą rezoliuciją pirmas laišku atsikreipė Dr. Petrika (asmeniškai neat-silankė, nors tas ir buvo pa-rių pažiūrų ve.kėjai bei literatai. Į klubą galėjo įstoti be suvaržymų ir kvotimų nežiurint kuriai srovei priklausai, bile tik dirba lietuviybės naudai. Bet po Lietuvos prijungimo prie Rusijos — klubas pravedė rezoliuciją, kad neaiškios spalvos nariai turi atvykti savo pažiūras paaiškinti. Klubas taipgi priėmė Lietuvos gynimo liniją ir tiems, kurie pritaria dabartinei Lietuvos santvarkai, neturi būti klubo vietos. Žodžiu, klubas nutarė savo narius išsijoti.

(Bus daugiau)

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

1941 FARNSWORTH Radios

ir Radio Kombinacijos su Capehart-Farnsworth Automatic Record Changer.

Daug ką galima būtų pasakyti, bet jums bus geriau paties pamatyti ir persitikrinti. Tikrenybėje, tai yra nauja tobula radio.

Kainos žemos, išvaizda graži, o tono tobulumas ir tvirtumas, nusteibins jus. Pamatykite.

Jos. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-11 South Halsted St. Tel. YARDS 3088

BUDRIK ANNEX 3417-21 South Halsted St.

Vartok Seną Anglims Spatą Kaip \$5 Mokestį!

Jūsų anglims spatą bus daugiau nebereikalingas kada turėsite naują, Link-Belt "Challenger" save-šeriantį automatišką Bin-Fed anglių stokerį šildant jūsų namus. Ir kadangi jūsų anglims spatą bus daugiau nebereikalingas, mes jį primsime kaip \$5.00 perkant naują "Challenger bin fed" stokerį sensacingai žema \$189.50 kaina, su išmokėjimais tik kelių dolerių į mėnesį. Galima surengti, kad būtų išdirbystės ekspertų patalintas. Sukurskite — si gali būti paskutinė proga gauti dūlę kokybės bin-fed stokerį šia žema kaina. Rašykite mums dėl vardo artimiausio pardavėjo. LINK-BELT COMPANY Stoker Division 17th and Western Ave., Chicago 8245

LINK-BELT Automatic STOKERS

Dėl inžinierystės plano ir kainos apskaitlavimo dykai, šaukite REPUBLIC 6350

LINK-BELT STOKERIAI YRA RODOMI PAS

MANOR Radio and Appliances 6322 SOUTH WESTERN AVENUE Skersai Highway Teatro

6 KAMBARIŲ NAMAS AN
graužas loto tik trumpą kelią nu
Oak Park. Imsiu \$300 cash, \$25 ka
nėnėsį. Arti mokyklos, bažnyčio
Gera transportacija. Box D34
1739 So. Halsted Street.

Žmona Nušovė New City Nuovados Policistą

Tragingai pasibaigė šeimyninis
barnis

Anthony J. Gardner, 43 metų chigagietis, tarnavo už policistą Town of Lake nuovadoj. Santykiai jo šeimynoj, ypač su žmona Helen, nebuvo labai geri.

Kai užvakar naktį jis grįžo namo iš tarnybos, chroniški barniai atsinaujino. Visi sugulė, bet vis mainėsi karčiais žodžiais, iki pagaliau žmona pagrasino, kad ji nušaus. Gardner, sako, tik nusijuokė. Tada žmona pasigriebė jo revolverį ir suvarė į savo vyrą tris šūvius, jį užmušdama vietoj.

Gardnerienė buvo suimta ir raudodama aiškino, kad vyras ją nuolat skriaudęs ir mušęs. Ji netekusi kantrybės, kai jis pavadinę ją "senų pelų maišu". Gardneriai gyvena adresu 2513 W. 67th Street, Marquette Parke.

Paliko Miliona, Bet Gavo Tik \$1.00

Kovo mėnesį, šiais metais, mirė turtingas chigagietis, Col. Charles E. Bartley. Turto paliko apie \$1,000,000.

Ketvirtadalį paliko vienai dukterei, Gladys Buetner, kitus labdaringsoms organizacijoms, o antrai dukterei, Mrs. V. Peckinpaugh, paliko tik \$1.

Nestebėtina, kad gavusi tik tokį palikimą, Mrs. Peckinpaugh nutarė netylėti. Ji užvedė bylą palikimų teisme reikalaujama tėvo testamentą panaikinti ir jai paskirti bent trečdalį palikto turto.

Gauti tik \$1.00 kai yra milijonas tai gana skaudu, ar ne tiesa?

Atidaro Pilietybės Mokyklą Lietuviams Bridgeporte

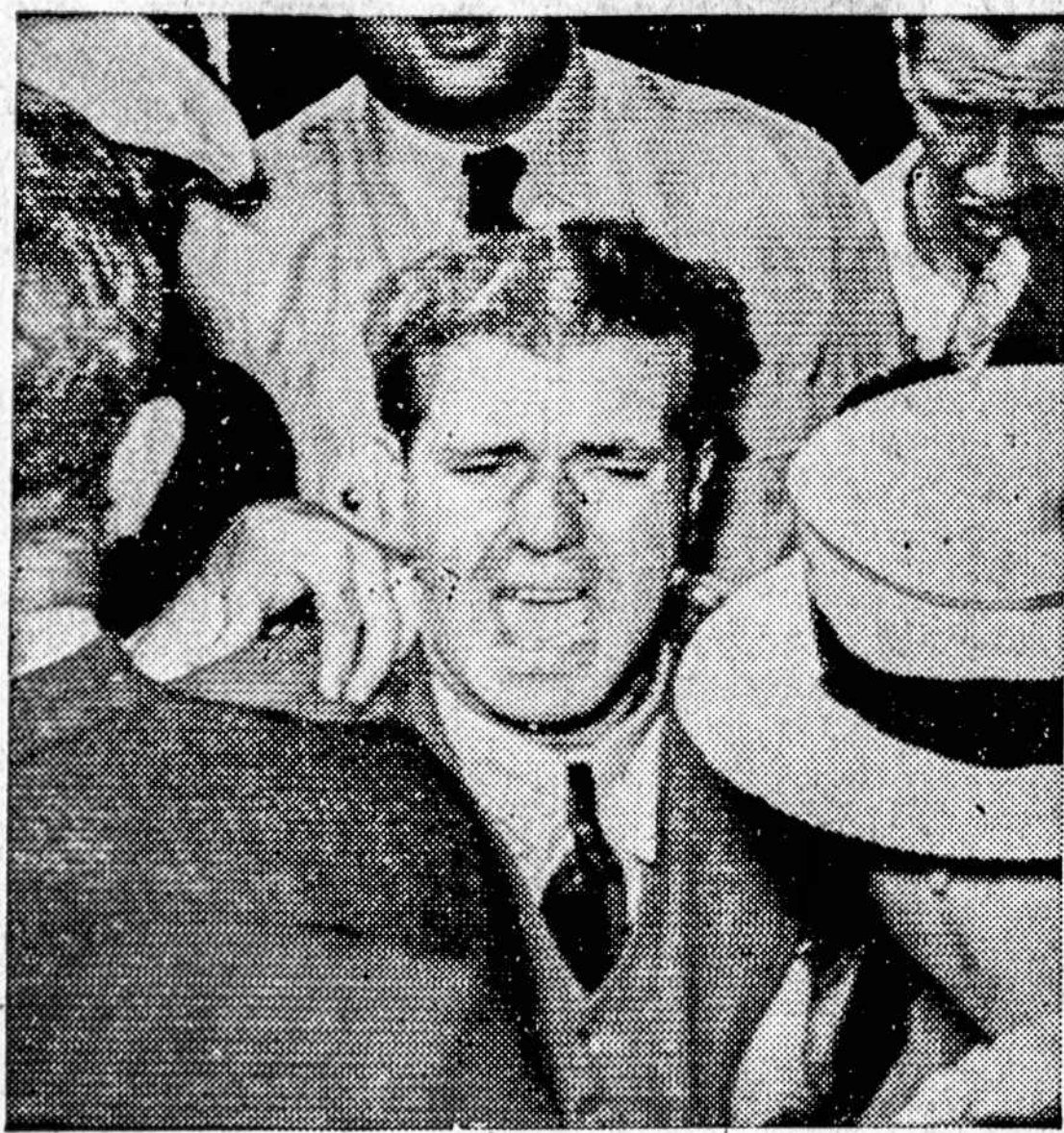
Pamokos įvyks šv. Jurgio
Mokyklos Rumuose.

11-tos Wardos Lietuvių Demokratų Organizacijos pilietybės pamokų komisija praneša, kad Bridgeporto apylinkės lietuviai nepiliečiai galės pradėti mokytis rugsėjo-Sept. 11 d. Pamokos prasidės 7:30 vakare ir tęsis iki 9 val. Todėl visi tie, kurie esate dar nepiliečiai, kurie neturite pirmų popierių ir kurie turite pirmas popieras, galėsite ateiti ir susipažinti su Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios forma, istorija ir kitais dalykais.

Pralotas M. L. Krušas duoda
mokyklą nemokamai.

Šv. Jurgio par. klebonas, J. M. pralotas M. L. Krušas, pranešė komisijos nariui P. Naujokui, kad mokyklos kambarius duos nemokamai pilietybės pamokoms. O kadangi 11-tos Wardos Liet. Demokratų Org. parupins mokytoją, todėl lankytojams nekaštuos nei vienas centas. Užtat, dabar yra paskutinė proga visiems tiems, kurie dar neturi pilietybės popierių, kurie nori gauti pirmas arba antras popieras. Ateikite kitą trečiadienį 7:30 val. vakaro užsiregistruoti į šv. Jurgio parap. mokyklos 2 aukšto kambarį.

Pamokos tęsis apie tris mėnesius, kitaip sakant, iki pat Kalėdų. Todėl bus užtekinai laiko išmokyti visus reikalingus dalykus ir klausimus apie pilietybę. Kas netingės, kas norės pašvęsti vieną vakarą savaitę, tai pilnai susipažins su

William Kenneally, jurininkų unijos viršininkas, yra metamas lauk iš Kongreso už triukšmo kėlimą.

pilietybės klausimais. Pamokos bus duodamos tik vieną sykį į savaitę, kiekvieną trečiadienį, nuo 7:30 val. vakaro iki 9 val. vakaro. Lankyti tuos kursus galės bendrai vyrai ir moterys.

Todėl nepamirškite, rugsėjo 11 d., 7:30 val. vakaro ateiti į šv. Jurgio mokyklą, 32nd Pl. ir Lituanica avenue.

—Vakarinės Mokyklos K-j.

Chicagos Opera Atsidarys Lapkr. 2

Perorganizuota iki pamatų Chicagos opera, kuri dabar vadinasi Chicago Opera Company, atidarys savo žiemos sezoną lapkričio 2 d., su Verdi veikalu, "Aida". Solistų sąstata įvykusi tikra revoliucija. Pereitoji operos valdyba buvo prikišusi sąstatai "svirplių", bet šimet, sako, to nebebus. Buvusio Littlefield baletito vietą užims nauja grupė, vardu Ballet Theatre.

Operos naujuoju direktorium yra Henry Weber, jaunas, bet pasižymėjęs dirigentas. (sp.)

Nepasisekė Nusižudyti

Išleidusi visas taupmenas, palikusi be cento ir negalėdama gauti darbo, 19 metų šokėja, Anne Chamberlain, nutarė nusižudyti. Vakare rytą ji bandė nušauti Chicago upėn nuo Clark gatvės tilto, bet netikėtai pasirodė tilto sargas ir ją sulaikė. Pradėjęs aiškinti kaip neprotinga yra gyvybę sau atimti, sargas merginą pertikrino, ir dabar ji grįžta namo į Terre Haute, Ind., gyventi pas tėvus, kur apie pinigų nereikės rūpintis.

Radio

"Lille Maikis Sunkiai Sužeistas"

Tukstančiai lietuvių, kurie suplaukė į Oaks daržą šaltimiero Lietuvių Dienoje, rugp. 25-tą d., patyrė, kad "Dėdė Brukas" numušė "Lille Maikį" ir paliko "našlikių čempionu". Pereitą penktadienį klausytojai sužinojo, kad "Lille Maikis" labai sužeistas guli ligoninėje.

Ar šitą penktadienį "Lille Maikis" visai pasveiks? Gal jo perskelta kaktą buvo labiau pavojinga negu gydytojai manė?

Pasiklausykite šį penktadienį. Bus įdomu. Šaltimiero kasdieniniai programai prasideda lygiai 10-tą valandą ryto iš galingos WHIP stoties.

J. J.

Troka Sužeidė Šešis Žmones

Šeši žmonės, visi vienos šeimynos nariai, buvo sunkiai sužeisti vakar dieną, kai prie 111-tos ir Pulaski susikulė troka ir keleivinis automobilis. Visi sužeistieji buvo keleivinėje mašinoje: John Cassani, iš Franklin Mine, Mich., jo žmona, 10 metų sunus, du kiti maži vaikai ir Cassani'o žmonos motina. Visi guli Little Company of Mary ligoninėje. Doktorai spėja, kad vaikai mirs.

Troko vairuotojas, išlikęs sveikas, yra Gerald Addyman, nuo 11456 Indiana avenue.

Ristikas Petras Baltrėnas-Baltran Chicagoj

Ritisi White City ir Rainbo
Gardens Arenose.

"Naujienu" redakcijoje vakar lankėsi newyorkietis P. Petras Baltrėnas, ristinių mėgėjas žinomas vardu, Pete Baltran. Jis Chicago atvyko keletą dienų atgal ir žada čia pastoviai apsigyventi.

P-s Baltrėnas pasakojo, kad ristinių sporte darbuojasi jau kelinti metai ir su nemažu pasisekimu. Gyvendamas Chicagoj perodiniai risis White City ir Radio Gardens arenose. Kaip šįvakar, rodos, risis White City, taipgi ten risis ir pirmadienį, o trečiadienį pasirodys R. G. arenoje.

Svečias yra 29 metų amžiaus, ir sveria apie 220 sv. tokiu būdu įeina į sunkaus svorio ristikų kategoriją. Chicagoj gyvena pas pp. Girdvainius, adresu 3223 So. Halsted street.

Beje, jis pastebėjo, kad chigagiečiai yra labai malonūs ir draugiški žmonės. Čia su lietuviais pažintis lengva užmegsti, kur kas lengviau negu kai kuriose kitose lietuvių kolonijose, kur žmonės šalti ir tolimi.

"Lenktynės Padangėse"

Plaukai stojosi ant galvų žiopsotojams vakar rytą sekant lenktynes tarp policijos ir piktadarių Century Building dangoraižį, adresu 202 South State St. Lenktynės vyko namo 16-tam aukšte ir ant stogo, ir užtruko apie dvi valandas. Bet galiau policistams pasisekė piktadarį suimti. Pasirodė, kad tai yra Edward Roelich, nuo 614 West Adams, neseniai atvykęs iš New Yorko. Jis buvo atsinešęs su savimi dėžutę įrankių duris ir seifus apipiešinėti. (Skelb.)

Žuvo Bėgdamas Nuo Policijos Vogtojų Mašinoj

Automobilių neaimės

• Bėgdamas nuo policijos vogtame automobilyje užvakar naktį užsimušė 16 metų jaunuolis iš Evanstono, George Campbell, 813 Lee street. Prie Oak ir Crane gatvių jo automobilis nušoko nuo kelio ir atsimušęs į medį apsisvertė. Vogtoji mašina priklausė Gerald Zick'ui, klerkui, tarnaujančiam id. 1026 Elmwood avenue.

Kitos nelaimės

• Išbėgęs į gatvę prie savo namų po automobilium pakliuvo r žuvo 6 metų berniukas John Benningsen, 1941 Chestnut st., Wilmette prienestyje.

• Automobilio sužeistas užvakar mirė Christopher S. Clark, 7420 Kingston avenue, sekretorius ir įždininkas stambios Chicagos ledų firmos. Jis buvo automobilio suvažnčtas rugp. 30, prie Decatur, Ill.

• Prie Fullerton ir Belmont avenue automobilis mirtinai suvažinėjo 28 metų darbininką, Stanley Bozny, nuo 1030 Wood street. Automobilio vairuotojas, 17 metų berniukas Arthur Anderson, buvo suimtas teismui.

• Edward Chrapkiewicz, 21 metų metalo darbininkas, nuo 2844 West 38th street, žuvo prie Archer ir Komensky, kai "hit-and-run" vairuotojas nuvarė jo automobilį nuo kelio ir is atsimušė į telegrafo stulpą. Antras automobilio keleivis, Charles Sauvé, 2854 West 38th street, buvo sunkiai sužeistas.

• Važiudamas iš Chicagos į savo naują gyvenimo vietą prie Green Bay, Wisconsin, su troku susikulė ir žuvo 44 metų Frank Frisz. Nelaimė įvyko prie Sheboygan, Wis.

• Už "girtų" važiavimą automobilium 10 dienų kalėjime buvo nuteistas chigagietis Edward Ritter, 315 West 60th st. O George Gallup, kitas vairuotojas, gavo 30 dienų už pabėgimą iš nelaimės vietos.

Kviečia Aplankyti Didžiulę Link-Belt Kompaniją Chicagoj

Per ateinančias kelias savaites Chicagos gyventojai turės progos aplankyti vieną iš didžiausių Chicagos dirbtuvių ir pamatyti, kaip Link-Belt "Challenger" stokeriai yra sudėti naudojantis masinio išdirbimo metodais. Čia atsilankiusieji matys tuos šimtus įvairių masinų, kurios gamina stokerių dalis mažomis išlaidomis... Matys stokerių ištyrinėjimo laboratoriją, kur nauji modeliai išmėginami... matys sudėjimo departamentą, kur stokeriai yra sudėti... ir parodymo salę, kur įvairūs Link-Belt stokeriai—visokio dydumo ir visokių tipų — nuolat stovi parodomui.

Šimet populiariausias Link-Belt stokeris yra save-šerintis (bin-fed) "Challenger" modelis, kuris parsiduoda stebėtinai žema kaina — \$189.50 (be patalpavimo). Tai apie pusę kainos, kuria Link-Belt stokeriai buvo pardavinėjami prieš tris metus. Šie stokeriai prašalina reikalingumą budėjimo prie krosnies ir rankomis anglių krovimą. Jie dabar įtalpinami į dabar esančias šildymo sistemas FHA sąlygomis — įmokėjus net tikrai \$8.00.

Kas, interesuojasi automatiškais anglių stokeriais, aplankykite Link-Belt kompaniją, 17th St. ir Western Ave., arba šaukite Canal 2400.

(Skelb.)

DIDELIS NAUJIENU SIURPRIZAS CHICAGOJ SPALIO-- OCTOBER 6d. LAUKE

MATYSIME:

Degančias Sienas --Griunančius Namus-- Susidurimus Ore--Vyrų Drąsą Pavojuje--

GIRDĖSIME:

Apkurtinanti Užimą-- Ugnies Traškėjimą-- Moteriškių Klyksmą-- Nepaprastą Triukšmą

KALTININKAI:

Du Pasiutę Drasuoliai ir jų 8 Žmonių Kompanija

UZTEKS! UZTEKS KANKINIMO!

KAS IŠ TIKRO BUS?

Žiurėkite Rytoj